Jaargang 115. Vrijdag, 12 December 1856. No. 149.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

vóor de Stad en Provincie Groningen.

Bij deze Courant is verzonden *Bijblad* no. 34, inhoudende: *Publicatie* van Burgemeester en Wethouders van *Groningen*, zijnde een *Reglement op het examineren van Varenslieden*, benevens *Verslag van de handelingen der Staten Generaal.*

Verkiezing.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* maken bekend, dat het BUREAU van STEMOPNEMING in de Gemeente *Groningen*, aan hen, in gevolge art. 68 der Kieswet, heeft ingezonden de PROCESSEN-VERBAAL bedoeld bij art. 52 en 67 der gemelde Wet, wegens de **inlevering** op den 10den en de **opening** op den 11den dezer van de Stembriefjes voor de keuze, bij herstemming, van een LID van den RAAD dezer Gemeente, in plaats van den Heer H. B. ONNES; dat uit het Proces-verbaal van Stemopneming blijkt, dat het getal der uitgebragte stemmen is geweest **578**, waarvan **1** van onwaarde is verklaard; dat de meeste stemmen op zich heeft vereenigd en alzoo benoemd is tot LID van den GEMEENTERAAD te *Groningen*, de Heer **JOANNES SWAAGMAN Jr.**, met **368** stemmen; terwijl de Heer H. BEEKHUIS DAMSTÉ 204 stemmen heeft bekomen.

Voorts, dat, in gevolge art. 69 der Kieswet, afschrift van de Processen-verbaal terstond is aangeplakt en ter SECRETARIJ der Gemeente voor een ieder ter inzage is nedergelegd.

GRONINGEN, 11 December 1856.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

VOOR GASVERBRUIKERS.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* brengen ter kennis van een ieder die zulks aangaat, dat het hun is gebleken, dat hier en daar bij Gasverbruikers zonder toestemming van het Gemeentebestuur, veranderingen worden bewerkstelligd aan Gasmeters, - hetzij door die Meters van plaats te doen veranderen, hetzij door de daarin voorhanden hoeveelheid vocht door bijvulling te vermeerderen, of wel door aftapping te verminderen, — hetzij door in de plaats van water of spiritus, dezelve met pekel of andere voor de meters zeer schadelijke vochten te vullen, waardoor én de goede en geregelde werking dier Instrumenten wordt gestoord, én de Meters zelve worden **beschadigd** en vooral door de vulling met pekel of andere soortgelijke vochten voor het geheel ongeschikt worden gemaakt.

Herinneren door deze dat die Meters **zijn en blijven het eigendom der Gemeente;** dat in gevolge de Voorwaarden waarop door het Bestuur der Gasfabrijk **GAS** aan Partikulieren wordt geleverd, vastgesteld door den Raad dezer Gemeemte den 4den Februarij 1854, het stellen van den Meter alleen **door het Bestuur der Fabrijk** en door niemand anders mag geschieden; dat ieder Gasverbruiker **zal dragen de kosten van hertelling of vernieuwing van den door toedoen des Verbruikers of zijner huisgenooten beschadigden Meter.**

Waarschuwen dus alle Gasverbruikers om zich geheel te onthouden van alle verandering in de plaatsing of vulling van den Gasmeter bij hen in gebruik, anders dan door de **BEAMBTEN** der GASFABRIJK, na voorafgegaan overleg met — en vergunning van den **DIRECTEUR** dier FABRIJK, daar alle **beschadiging** aan de Meters, van wege de Gemeente op de gebruikers dier beschadigde Meters zal worden verhaald.

GRONINGEN, 11 December 1856.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Aangifte voor de Weekmarkt.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* verwittigen diegenen, die voor de eerste helft van het jaar 1857 op de **WEEKMARKT** alhier eene plaats verlangen voor eene HOUTEN of LINNEN KRAAM, een OVERDEKTEN of ONOVERDEKTEN STAL, of op den OPEN GROND, dat zij, overeenkomstig art. 102 van het Reglement van Politie, verpligt zijn, ten minste **acht dagen** vóór den **laatsten Maandag in de maand December van dit jaar,** zich daartoe ter SECRETARIJ dezer Gemeente aan te geven; zullende de LOTING op laatstgemelden dag, des namiddags te VIER uur, in een der Vertrekken van het Raadhuis plaats hebben.

GRONINGEN, 4 December 1856.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Nationale Militie.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* herinneren de belanghebbenden, dat, volgens art. 21 der Wet van den 8sten Januarij 1817, vóór den 5den Januarij aanstaande bij het GEMEENTEBESTUUR moeten worden ingediend de schriftelijke **aanvragen** om **ontslag** uit de **Dienst** der NATIONALE MILITIE voor zoodanige **voor zich zelve** dienende Manschappen, die daarop aanspraak kunnen maken, ter zake dat zij in den loop van dit jaar, hetzij door het overlijden van eenen Vader, of wel eener Moeder, weduwe zijnde, of door eene plaats gehad hebbende regterlijke separatie of echtscheiding der Ouders, of eindelijk door overlijden van eenen Broeder of van Broeders, regt op **Vrijstelling** overeenkomstig de bepalingen bij art. 91 en 94 der gemelde Wet gemaakt, verkregen hebben.

GRONINGEN, 11 December 1856.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

RAADSVERGADERING,

Zaturdag den 13den December 1856, 's voormiddags te 11 uur.

NIEUWSTIJDINGEN.

RUSLAND.

Volgens telegrafische berigten uit Petersburg van den 9den dezer, staan op de Perzische grenzen 50,000 man Russische troepen, onder kommando van den generaal *Bernloff*, gereed om op de eerste aanvrage van den Schach op te rukken. Twee corpsen staan insgelijks aan de Oostenrijkscge grenzen gereed om op te rukken.

— Een bij de Londensche *Times* ontvangen schrijven uit China van den 7den October j.l. meldt vrij stellig, dat Rusland te Peking een verdrag met het gouvernement van den Keizer van China gesloten heeft, waarbij drieduizend akkers land benevens eene veilige haven op de kust van Tschusan ten eeuwigen dage aan Rusland afgestaan zijn; dat daarop onverwijld een fort zou worden gebouwd, en dat dit fort de verblijfplaats zijn zou van eenen consul-generaal van Rusland, die ook als diplomatiek vertegenwoordiger zou optreden en als zoodanig eene ruime bevoegdheid zou hebben.

De Engelsche berigtgever meent, dat de Russische nederzetting in Tschusan voor de handelsbelangen weinig of geene waarde heeft en alzoo hoofdzakelijk strekken moet tot bevordering van militaire bedoelingen.

TURKIJE.

Een berigt uit Konstantinopel van den 30sten November verzekert dat de Porte aan de Engelsche vloot magtiging verleend heeft om in de haven van Sinope, op de zuidkust der Zwarte zee, te overwinteren.

De geheele Engelsche vloot in de Zwarte zee bestaat tegenwoordig uit 20 vaartuigen met 407 kanonnen. Zij zal echter nog worden versterkt. Verscheidene schepen van den eersten rang, zoo als de *Colossus*, de *Cäsar* en de *Princess Royal*, hebben reeds bevel ontvangen zich bij de vloot te voegen.

ITALIE.

De berigten uit Palermo van den 29sten November luiden gerustellend over den afloop der oproerige beweging in Sicilië. Volgens deze was het overal weder volkomen rustig. De Fransche oorlogsstoomboot *Duchayla* was voor Palermo geankerd en werd met saluutschoten ontvangen.

Het Fransche gouvernement heeft den 7den dezer eene depêche van zijnen consul-generaal te Palermo ontvangen, welke het mislukken der oproerige beweging buiten twijfel scheen te stellen; bepaaldelijk zou daaruit blijken, dat de bevolking over het geheel weinig acht geslagen heeft op de inblazingen der oproermakers, hoewel deze met een aantal plaatsen van Sicilië en van het overige Italië in verstandhouding stonden.

Een ander schrijven uit Parijs geeft de vrees te kennen dat de opstand, hoewel oogenblikkelijk gestuit, onder het op rooverij beluste landvolk bijval vinden en in het binnenste des eilands slepende gehouden zal worden.

De *Morning Post* beweert, dat de opstand in Sicilië waarschijnlijk van veel ernstiger aard is, dan men gelooft. Op dit berigt is waarschijnlijk toepasselijk het gezegde, dat men zoo gaarne gelooft wat men wenscht. Het blad bevat een allerhevigst artikel tegen den Koning van Napels.

Een telegrafisch berigt uit Napels van den 7den dezer houdt in dat de opstand op Sicilië onderdrukt is en de aanvoerder der insurgenten, baron *Bentivenga*, is gevangen genomen.

Uit Napels wordt van den 8sten getelegrafeerd, dat dien dag, bij gelegenheid van het feest der onbevlekte ontvangenis, door den Koning eene wapenschouwing is gehouden; dat te dier gelegenheid een soldaat een aanslag op het leven des Konings heeft beproefd, door Z. M. een steek met de bajonet toe te brengen, doch dat de Koning niet is gekwetst. Volgens een ander berigt, zou de Koning eene ligte wonde hebben ontvangen, doch niettemin de wapenschouwing hebben voortgezet.

SPANJE.

In het officiële dagblad van Madrid leest men sedert eenigen tijd telkens adressen van de Spaansche prelaten aan de Koningin, waarin zij hunne blijdschap betuigen wegens de intrekking van vele maatregelen die in het revolutionnaire tijdvak, gelijk zij het noemen, dat is onder het bewind der progressisten-partij, jegens de kerk genomen zijn.

De minister van justitie heeft eene circulaire afgezonden, waarbij hij, op last der Koningin, de bisschoppen aanspoort, om den tweeden verjaardag der afkondiging van het leerstuk der onbevlekte ontvangenis, invallende op den 8sten December, met den meest mogelijken luister te doen vieren. Volgens den minister, behoeft aan het behoud der Spaansche natie nog niet te worden gewanhoopt, vermits zij de eerste is geweest die het genoemde leerstuk als zoodanig heeft aangenomen.

Een brief uit Madrid zegt hoe den 30sten November een zeer vreemdsoortige optogt door de straten dier hoofdstad trok. De geestelijke vicarissen, in de kleederdragt der middeneeuwen gedoscht en door alguazils der municipaliteit, tamboers en een te paard gezeten geestelijk notaris voorafgegaan, lazen de Pauselijke bulle der kruistogten aan de menigte voor, bij welke bulle aan alle Spanjaarden het regt verleend wordt om zich van de door de Kerk voorgeschrevene vasten en van alle werken van boetvaardigheid ontslagen te rekenen, mits tegen betaling van twee, vier en zes realen per persoon.

DUITSCHLAND.

Door de Pruissische regering zijn in het huis der afgevaardigden onderscheidene wets-ontwerpen ingediend, en onder anderen ook de staatsbegrooting voor 1857; 's rijks inkomsten en uitgaven worden beiden op 120,242,312 thlr. geraamd. Nieuwe belastingen of verhoogingen van reeds bestaande belastingen komen echter in het ontwerp niet voor.

Een der eerste onderwerpen waarmede de Pruissische landdag zich zal hebben bezig te houden, is een ontwerp van wet op de echtscheiding. De wetgeving op dat stuk, zooals die in de oude provinciën de monarchij bestaat, is zeer gebrekkig, en zoowel de staat als de Protestantsche kerk hebben al lang op hare herziening aangedrongen. Ongelukkig zijn de zeden en ingewortelde gewoonten in deze provinciën in strijd met de strenge beginselen van het nieuwe ontwerp, en de officiële bladen, hoewel de noodzakelijkheid der beoogde herziening besprekende, zijn het echter eens, dat de wet met veel tegenstand te worstelen zal hebben.

Bij het nieuwe wets-ontwerp wordt de echtscheiding veel moeijelijker gemaakt. Negen redenen, welke nu daartoe geldig waren, zijn vervallen; alleen overspel en moedwillige verlating zullen voortaan motiven kunnen opleveren tot eene formele echtscheiding. De schuldige der twee partijen zal, in de eerste drie jaren na de scheiding, geen ander huwelijk mogen aangaan. De scheiding van tafel en bed, tot hiertoe onbekend in de Pruissische wetgeving, wordt bij deze nieuwe voordragt toegestaan.

— In den nacht van den 28sten op den 29sten November is te Dresden overleden de graaf *de Perponcher Sedlinitski*, voorheen generaal der infanterie, in dienst van den Koning der Nederlanden, naderhand Zr. Ms. gezant aan het Pruissische hof en ridder der Zwarte-Adelaars-orde. 's Mans lijk is naar Berlijn gebragt, en aldaar, op bepaalden last des Konings, met al de militaire eerebewijzen, aan dat van een Pruissischen generaal der infanterie verschuldigd, ter aarde besteld. — De overledene was de veldheer die, even als de nog levende hertog *Bernhard van Saksen Weimar*, op zijne verantwoordelijkheid, de Nederlandsche troepen te Quatre-bras liet standhouden en een ongelijken strijd wagen, en die daardoor den slag van Waterloo voorbereidde. Zijn aandenken zal bij allen, die de vrijheid van Europa op prijs stellen, in eere blijven.

— De Keizer van Oostenrijk heeft aan de Protestanten in Hongarije, overeenkomstig hun verlangen, magtiging verleend tot het beleggen eener synode, die in Mei 1857 zal bijeenkomen.

De Keizer heeft verder aan 25 wegens staatkundige misdrijven in 1848 veroordeelde Hongaren algeheele kwijtschelding van straf verleend, en tevens bevolen dat voortaan bij de benoemingen tot openbare ambten, de rol die de kandidaten in de omwenteling mogten kunnen gespeeld hebben, niet in aanmerking moet komen.

— In Weenen verkoopt men sedert kort zaklampen gevuld met vloeibaar gas. Met deze lampen kan men op alle plaatsen onmiddellijk licht maken, dat na elke vulling een uur lang brandt.

— Zaturdagavond te 10 uur zijn op verscheidene plaatsen van het Zevengebergte, als te Koningswinter, op Muhlenhove en te Rhondorf, eenige ligte schokken van aardbeving gevoeld.

DENEMARKEN.

Als een zeer belangrijk nieuws wordt medegedeeld, dat op bevel des Konings van Denemarken, plotseling elke verdere verkoop van domeingoederen in Holstein-Lauenburg gestaakt is. Het schijnt alzoo dat de ernstige vertoogen van Oostenrijk en Pruissen ten dezen niet zonder gevolg zijn gebleven.

Uit Koppenhage schrijft men van den 29sten Nov., dat den vorigen avond een hevige orkaan boven de stad Elseneur en hare reede was losgebroken, waardoor onderscheidene vaartuigen van hunne ankers gerukt en op de kust geworpen waren; het verlies van vele menschenlevens was daarbij te betreuren.

GROOT-BRITTANJE.

Reeds herhaalde malen is verzekerd, dat het ministerie *Palmerston* zijn' val nabij was, doch iedere keer heeft de edele lord met eene bewonderenswaardige behendigheid den storm weten te bezweren en uit elken strijd trad hij vaster te voorschijn. Daarom wordt er ook thans weinig gewigt gehecht aan den kreet van verontwaardiging, welke zijne staatkundige tegenstanders aanheffen, over de handeling van het kabinet, bij de jongste onderhandelingen over het al of niet houden van een tweede congres.

Het is, zeggen die tegenstanders, alsof lord *Palmerston* er op uit is om Engeland nederlaag op nederlaag te bezorgen. Na eerst onzen oorlogsroem roekeloos op het spel te hebben gezet, wordt nu hetzelfde met goed gevolg op diplomatiek terrein beproefd en meer dan ooit zal het op het vaste land worden geloofd, dat het trotsche Albion aan de voeten van Frankrijk ligt. Na eerst met de hem eigene hoofdigheid te hebben geweigerd, tot de conferentie toe te treden, bukt hij nu voor den wil van Frankrijk. Waarom eene weigering begonnen, als men zich niet sterk genoeg gevoelt, die vol te houden? Was de weigering Engeland onwaardig, nog veel meer was dit naderhand de toetreding, waardoor het den schijn heeft, als of de karakterloosheid, die een eigenaardig kenmerk van onze dagbladpers is geworden, haren oorsprong heeft in de houding der regeringspersonen.

— Men heeft Zaturdag morgen op de reede van Portsmouth eene loodsboot aangehouden en opgebragt, die sluikhandel met tabak op groote schaal dreef. Dit heeft eenige opschudding te weeg gebragt in de haven, daar het opgebragte vaartuig, dat bestemd was om Nederlandsche schepen van de Indiën komende te gemoet te gaan, aan het Nederlandsche gouvernement behoorde.

FRANKRIJK.

Naauwelijks is tot het hervatten der Parijsche conferentie besloten en heeft de *Moniteur* de hoop uitgedrukt dat die conferentie er wel in slagen zal om de beste verstandhouding te weeg te brengen ten aanzien der aanhangige geschillen — of reeds zijn wederom verontrustende geruchten in omloop, welke die hoop als niet zeer gegrond zouden doen beschouwen. Van eene met de Fransche regering in betrekking staande zijde toch wordt medegedeeld, dat het vraagstuk betreffende Bolgrad in den zin van Engeland en Oostenrijk zal worden beslist, zijnde Engeland er in geslaagd om zijne denkwijze bij de Sardinische regering ingang te doen vinden. En die denkwijze, men weet het, is lijnregt in strijd met die van Rusland, die van geen afstand van Bolgrad wil weten dan alleen tegen eene vergoeding van grondgebied.

Te Weenen was intusschen het gerucht algemeen, dat Rusland, ten aanzien van Bolgrad, zal toegeven, doch alleen om daardoor te doen blijken van de zucht om zooveel mogelijk eene goede verstandhouding met de Fransche regering aan te kweeken; maar er daarentegen op rekent, dat Frankrijk de vereeniging der beide vorstendommen tot éénen staat zal blijven voorstaan.

De half-officiële dagbladen melden dat de conferentie zal vergaderen onder voorzitterschap van graaf *Walewski*, die tevens voor Frankrijk zal opkomen. Lord *Cowley*, baron *von Hubner*, graaf *von Hatzfelt*, de markies *de Villamarina*, graaf *von Kisseleff* en *Mehemed Ali* zullen de overige mogendheden vertegenwoordigen.

Graaf *von Brunow* is van de conferentie uitgesloten, naar men vermoedt, omdat hij al te zeer persoonlijk betrokken is in de zaak van Bolgrad, welke hoofdzakelijk door zijn toedoen in het congres ten gunste van Rusland is uitgewezen.

— Keizer *Napoleon* heeft den Koning van Pruissen zeer onlangs het grootkruis der Fransche ridderorde van het eerelegioen geschonken. Van den anderen kant wordt een prins uit het koninklijk huis van Pruissen, de zoon van den vermoedelijken erfgenaam der Pruissische kroon, eerstdaags te Parijs verwacht; hij zal, op zijne terugreis uit Engeland, een bezoek aan het Fransche hof brengen.

Dit een en ander wordt aangemerkt als een blijk dat er thans eene bijzonder goede verstandhouding tusschen de souvereinen van Frankrijk en Pruissen bestaat.

— De warme ontvangst aan de keizerlijke familie sedert haren terugkeer in Parijs ten deel gevallen, is het onderwerp van alle gesprekken, en zulks te meer, omdat er in de politiek niet veel te bespreken valt, wat bijzonder de belangstelling kan opwekken. Het is niet alleen op de bals ten voordeele der armen dat de Keizer met warmte en geestdrift wordt begroet. Een paar dagen geleden deed hij een wandelrid door de armste wijken van Parijs. Twee malen, in de straat Mouffetard en op de kade des Tournelles, waren de toejuichingen zoo uitbundig, dat de Keizer zich op zijn paard omkeerde om de menigte die hem omringde, te groeten. Het streelde de arme werklieden, dat het hoofd van den staat, alleen en zonder eenig geleide, de naauwe kronkelstraatjes doorreed, waarin zich bij menschen geheugen geen souverein heeft gewaagd. Vele werklieden volgden den Keizer in hunne blaauwe kielen langs het grootste gedeelte van zijn weg, en vormden aldus eene soort van volks-lijfwacht.

Volgens het verhaal van den *Constitutionnel*, zou een handwerksman aan een van de personen, die Z. M. vergezelden, toegevoegd hebben, »dat deze dag goede vruchten voor den Keizer zou dragen."

De politieke inhechtenisnemingen duren intusschen in de hoofdstad voort en voornamelijk bevinden zich veel vreemdelingen onder de aangehouden personen. Voor vreemdelingen is de uiterste voorzigtigheid, bij het houden van gesprekken in koffijhuizen of op andere openbare plaatsen, zeer aan te bevelen.

— De *Moniteur* deelt mede, dat de grensregeling tusschen Frankrijk en Spanje eindelijk is tot stand gekomen. Dit verdrag ruimt zwarigheden uit den weg, welke sedert vier eeuwen bestonden en welke niet tot oplossing konden komen, wegens het tal van zwarigheden, daaraan verbonden.

Nog meldt het regeringsblad, dat alle invaliden uit de Russische of Afrikaansche veldtogten een levenslang pensioen van 600 fr. zullen ontvangen, welke gedeeltelijk zullen betaald worden uit de civiele lijst des Keizers.

BELGIE.

In eene onlangs door de klasse der letteren aan de kon. Belgische akademie gehouden zitting, heeft de heer *Th. Juste* het eerste gedeelte voorgedragen van eene verhandeling, getiteld: *Onderzoek naar de ontwerpen van verdeeling der Nederlanden in* 1566 *en* 1571. Hij heeft zich ten taak gesteld om licht te verspreiden over het gewigtige vraagstuk van de ware rol, welke de Prins van Oranje en de Belgische edelen in de onlusten der 16de eeuw hebben gespeeld. Hij heeft al de beschuldigingen die tegen *den Zwijger*, *Egmont* en *Hoorn* waren ingebragt, om te bewijzen, dat zij deel hadden gehad aan de ontwerpen van verdeeling der Nederlanden, bestreden en steunende op argumenten geput uit correspondentiën van dien tijd en uit stukken van erkende authenticiteit, bewezen, dat de Prins van Oranje en de edelen aan de bedoelde ontwerpen hoegenaamd geen deel hebben gehad.

Daarna heeft de heer *Gachard* eene mededeeling gedaan over den moord van *Willem van Oranje* door *Balthazar Gérard. Gachard* levert eene levensschets van *Balthazar Gérard*, van zijne geboorte tot aan zijn dood. Hij bewijst, dat de Prins van Parma het door *Balthazar Gérard* hem voorgelegde plan, om den Prins van Oranje te vermoorden, goedkeurde en hem tot volvoering aanspoorde, terwijl hij hem namens den Koning van Spanje belooningen toezegde voor hem of zijne erven. De heer *Gachard*

heeft wijders de door *Balthazar Gérard* in de gevangenis geschreven bekentenis, welke hij zijne confessie noemde, vergeleken met authentieke documenten en bevonden, dat al de bijzonderheden door *Balthazar Gérard* daarin vermeld, omtrent de beweegredenen, die hem tot zijne misdaad aanspoorden en de stappen die de uitvoering vooraf gingen, volkomen waar zijn. *Gachard* treedt vervolgens in veel uitvoeriger bijzonderheden over de verhooren van den moordenaar en zijne straf, dan tot nu toe zijn medegedeeld. De prins van Parma verheft, bij de aankondiging aan *Philips*, van den moord van *Willem van Oranje*, hemelhoog de daad van den moordenaar, „welke den grootsten lof waardig en die zelfs heldhaftig was.” De kardinaal *Granvelle*, die in onbetamelijke bewoordingen den eersten moordaanslag op den prins *van Oranje* gepleegd, had toegejuicht, schrijft zijnerzijds: »Men zal de bloedverwanten moeten beloonen voor de martelingen, welke onze goede Bourgondiër heeft geleden.” En werkelijk ontvingen de bloedverwanten van *Gerard* een gedeelte der goederen van *Willem*, die in Bourgondië waren verbeurd verklaard, en brieven van adeldom. In den schenkingsbrief wordt groote lof toegezwaaid aan het edele besluit en aan den grooten moed van den moordenaar. *Philips II* verklaart daarin, dat zijne groote daad met buitengewonen lof geroemd en zijne nagedachtenis vereerd verdient te worden. De open brieven, waarbij de adeldom aan de familie *Balthazar Gérard* verleend wordt, waren tot nu toe vergeefs gezocht. De heer *Gachard* heeft die gevonden in eene verzameling authentieke stukken, berustende in de boekerij van den graaf *de Ribaucourt*, lid van den Belgischen senaat.

NEDERLAND.

'sGRAVENHAGE, 10 December.

Bij kon. besluit van den 29sten Nov. is aan den staatsraad mr. *M. C. van Hall*, op zijn verzoek, met den 31sten Dec. een eervol ontslag verleend als president der arr.-regtbank te Amsterdam, onder dankbetuiging voor de in die ambtsbediening aan den lande bewezen diensten.

Bij kon. besluit van den 6den is benoemd tot regter in de arr.-regtbank te Amersfoort, mr. *P. F. A. Ketelaar*, thans kantonregter te Wychen.

Bij kon. besluit van den 8sten zijn benoemd, tot majoor en adjudant in het prov. kommandement van Zuidholland, de ridmeester der 1ste klasse *H. N. C.* baron *van Tuijll van Serooskerken*, adjudant bij het 4de reg. dragonders; bij het 3de reg. dragonders, tot 1sten luitenant, de 2de luitenant *E. Visser*, van het corps; bij het 4de reg. dragonders, tot ridmeester van de 3de klasse, de 1ste luitenant *H. L. Le Clercq*, van het 2de reg.; en tot paarden-arts van de 2de klasse, de paarden-arts van de 3de kl. *A. F. van Ghert*.

— De heeren *P. J. B. de Perez* en *A. H.* baron *de Kock*, leden van den raad van Nederl. Indië, zijn door Z. M. benoemd tot ridders met de ster van de orde der Eikenkroon.

— Van wege den minister van binnenl. zaken is de memorie van beantwoording uitgegeven op de verhooging van Hoofdst. V der Staatsbegr. van 1855 (kolonisatie van behoeftigen), met bijgevoegden staat waarop voorkomt het nog verschuldigde der verschillende provinciën aan de koloniën over 1847 — 1 Sept. 1854, gezamenlijk bedragende een cijfer van *f* 352,060.84^5.

— Het door de regering ingediende wets-ontwerp tot inkoop en amortisatie van rentegevende nationale schuld, strekt om den post »amortisatie en aflossing van schuld” op de begrooting voor 1856 te verhoogen met *vijf millioen guldens*, en die som te vinden *a.* uit de beschikbare middelen over het dienstjaar 1854 *f* 255,000; *b.* uit de beschikbare middelen over het dienstjaar 1855 *f* 400,000; *c.* uit de beschikbare middelen over het dienstjaar 1856 *f* 3,345,000, en *d.* uit het fonds voortspruitende uit koopprijzen van domeinen, *f* 1,000,000.

— Allerlei geruchten zijn nog in omloop over de gevolgen die de afstemming van het hoofdstuk voor binnenl. zaken hebben zal. Met zekerheid meent men te kunnen mededeelen, dat de minister *Simons* Maandag aan Z. M. een verzoek heeft ingediend, om hem ontslag te verleenen uit zijne ministeriële betrekking. Z. M. moet evenwel vooralsnog zwarigheid gemaakt hebben dit verzoek in te willigen.

Uit Utrecht wordt het volgende geschreven:

»Ik kan u nieuws meêdeelen betrekkelijk de ministeriële crisis. De hoogleeraar *Mulder* is plotseling naar 's Hage vertrokken. Er zijn hier geruchten in omloop, dat de Koning hem begeert tot opvolger van den heer *Simons*.”

Wij merken evenwel hierbij op, dat de *Utr. Ct.* hiervan geen melding maakt, en dat er op dit oogenblik, wat betreft het al dan niet aanblijven van den tegenwoordigen minister, en dus nog veel minder omtrent zijnen vermoedelijken opvolger *casu quo*, niets bekend *kan* zijn; want sedert verscheidene dagen is de heer *Simons* vrij ernstig ongesteld, zoo zelfs, dat er op uitdrukkelijken last van den geneesheer, niemand bij hem wordt toegelaten.

Volgens het *Dagbl. v. 's Grav.* heeft de gezondheid van den minister van binnenl. zaken, welke reeds veel te wenschen overliet vóór den aanvang der discussiën over de begrooting van zijn departement, in de laatste dagen aan zijne vrienden ernstige bezorgdheid ingeboezemd.

Zijne exc. heeft heden een' onrustigen nacht gehad en is, volgens uitgegeven berigt, doodelijk zwak.

— De steenkool, voor eenigen tijd te Gildehaus, in het graafschap Bentheim gevonden, is op uitnoodiging van den minister van binnenlandsche zaken aan de koninklijke akademie te Delft onderzocht. Uit de gedane analyse blijkt, dat de kool uitermate geschikt zoude zijn voor gas-bereiding, hetgeen men trouwens reeds op het uiterlijk aanzien meende te bespeuren. Dat aanzien schijnt ook te wijzen op eene vaste kool, die bij het vervoer niet ligt vergruist of verbrokkelt, noch in de lucht verweerd geraakt.

Nopens het verwarmingsvermogen dezer kool kan men opmerken, dat het gehalte aan koolstof grooter is dan dat van 40 koolsoorten, door *Brix* geanalyseerd, en kleiner dan dat van 14 andere. In diens lijst van 54 koolsoorten zijn alleen steenkolen genoemd wier grootste gehalte aan kool is van 90.62 per cent en wier kleinste gehalte 70 per cent bedraagt. De bestanddeelen der nu gevondene kool zijn 85.90 per cent koolstof, 8.85 waterstof, 4.54 zuurstof en 0.71 asch. Het blijkt alzoo genoeg, dat deze koolsoort onder de zeer deugdelijke kan worden gerangschikt.

— Volgens berigten uit Luxemburg, heeft de toepassing van de nieuwe bepalingen op de drukpersvrijheid reeds ten gevolge gehad, dat het dagblad *Waechter an der Sauer* geene magtiging heeft kunnen verwerven om zijne uitgave voort te zetten, terwijl de *Courier*, het orgaan der liberale en constitutionnele partij, slechts door zich aan bijzondere voorwaarden te onderwerpen, vergunning heeft bekomen om te blijven verschijnen.

AMSTERDAM, 10 December.

Was het voor eenige dagen een feest voor den hoogleeraar *W. Vrolik*, toen deze den 25sten verjaardag vierde van die betrekking; nog gewigtiger was de dag van gisteren voor zijnen vader, den hoogleeraar *G. Vrolik*, die den *zestigsten* verjaardag vierde van zijne geneeskundige loopbaan.

— Het prov. geregtshof in Noord-Holland heeft heden bij een breed gemotiveerd arrest, uitspraak gedaan in de zaak van den genees- en verloskundige *A. A. Pfeiffer*, beschuldigd van moedwilligen doodslag met voorbedachten rade op zijne vijf maanden zwangere huisvrouw gepleegd. Het hof heeft den voorbedachten raad niet bewezen verklaard, en aangenomen, dat het voornemen tot het plegen der daad is opgevat en volvoerd in hevige drift, opgewekt door woorden, welke de verslagene ten aanzien van den beschuldigde had gebezigd op een oogenblik, dat hij reeds door voorafgegane gebeurtenissen zich in eene zeer wrevelige en verdrietige gemoedsstemming bevond, terwijl, hoezeer tusschen het opgevat voornemen en de uitvoering verschillende handelingen hadden plaats gegrepen, deze echter alleen in dadelijk verband tot de gepleegde misdaad stonden en de eene als uitvloeisel van de andere, elkander zoodanig onmiddellijk in *ééne* vlaag van steeds klimmende drift en woede zijn opgevolgd, dat voornemen en uitvoering door geen enkel oogenblik van meer kalm beraad zijn gescheiden geweest en derhalve als slechts ééne handeling moesten beschouwd worden. Op dien grond is *Pfeiffer* schuldig verklaard aan *moedwilligen doodslag*, en veroordeeld tot twintig jaren tuchthuisstraf.

— Naar men verneemt, is door den Engelschen aannemer *Watson* dezer dagen aangenomen het maken van den Noord-Hollandschen spoorweg naar den Helder, in gevolge de daartoe verleende concessie. Aangezien de onteigening der landen en alle verdere werkzaamheden in deze aanneming zijn begrepen, verwacht men dat eerstdaags met de uitvoering van dit werk zal worden aangevangen.

— Naar wij vernemen, is thans na naauwkeurige berekening door prof. *Kaiser* uitgemaakt, dat de komeet, welke in de dertiende eeuw in China is waargenomen, niet dezelfde is als die, welke in de zestiende eeuw in Europa zigtbaar was, zoodat het vermoeden, als zou die komeet in een der eerstvolgende jaren weder verschijnen, geheel ongegrond is.

NIEUWEDIEP, 9 December.

Aan boord van het schip *Wilhelmine*, van Suriname, zijn alhier als passagiers aangebragt eenige Chinezen, in der tijd uit Oost-Indië naar Suriname gezonden om proeven met hen te nemen voor de koffij-cultuur. Zij gaan bij de eerste gunstige gelegenheid naar Oost-Indië terug. Van gouvernementswege wordt hier voor hun verblijf en overtogt gezorgd.

ZWOLLE, 9 December.

Voor eenige dagen vond men in eenige dagbladen een berigt, dat een der deelgenooten in de concessie van den heer *Dull* te Almelo, tot aanleg van een spoorweg van Harlingen naar Rheine, enz., tegen dezen heer eene regtsvordering had ingesteld tot mededeeling van den stand der zaken. Thans verzekert men, dat die deelgenoot is de heer *Lindeman*, van Harlingen, met wien de hoofden der belangrijke onderneming het min gewenscht hebben geacht langer in betrekking te staan en met wien dus de relatiën zijn afgebroken. Aanvankelijk schijnt z. ed. hierin genoegen te hebben genomen, maar later heeft hij den heer *Dull* doen sommeren tot het geven van inlichtingen met protest van kosten, enz.; tot heden is er dus geene regtsvordering te dier zake ingesteld. Overigens voedt men veel hoop, dat de bewuste onderneming tot stand komen zal, en de ijver van den concessionaris alle hinderpalen zal weten te overwinnen.

— De *Steenw. Ct.* berigt, dat reeds zoodanig gebrek op Schokland heerscht, dat twee kinderen van gebrek zouden zijn omgekomen.

— De metalen kabel voor den telegraaf van Kampen naar Zwolle is dezer dagen in den IJssel voor de eerstgenoemde stad neergelaten.

ASSEN, 10 December.

Volgens een telegrafisch berigt in de *Drentsche Ct.*, staat de maatschappij van weldadigheid op een wankelen voet, aangezien de permanente commissie is afgetreden, aan een gouvernements-commissaris het bestier overlatende.

(Van goederhand wordt ons berigt, dat de permanente commissie niet alleen, maar de geheele commissie van de maatschappij van weldadigheid, met haren vorstelijken voorzitter, hare betrekking bij de maatschappij heeft nedergelegd en dat het beheer der zaken op den baron MACKAY is overgegaan.)

— Te Diever breidt zich de longziekte meer en meer uit. Thans is deze ziekte wederom op nieuw ontstaan op den veestal van *H. van Zomeren*, bij 3 runderen, waarvan 2 in het laatst van de maand Oct. waren ingeënt. Nog 4 runderen zijn onder behandeling.

GRONINGEN, 11 December.

Bij de gisteren gehoudene herstemming voor een lid van den raad dezer gemeente waren meer kiesgeregtigden opgekomen dan in den laatsten tijd hier het geval plagt te zijn. 573 stembriefjes werden in de bus gevonden. Van deze bekwam de heer J. SWAAGMAN, JR. 368 en de heer H. BEEKHUIS DAMSTÉ 204 stemmen, terwijl 1 briefje van onwaarde werd verklaard. De heer SWAAGMAN, vroeger lid van den raad, is alzoo de benoemde.

— Bij kon. besluit van den 5den dezer is benoemd: tot regter in de arr.-regtbank te Appingedam, mr. E. A. SANDBRINK, advokaat, vroeger te Utrecht, thans verblijvende te 's Gravenhage.

Bij besluit van den 7den, is benoemd tot procureur bij die regtbank, mr. J. VAN GIFFEN, advokaat te Groningen.

— De buitengewone collecte, gisteren door de Nederl. Israëlietische gemeente alhier gehouden, heeft opgebragt de som van *f* 363,67.

— Naar ons wordt medegedeeld, is in de vergadering der vereeniging van het *Metalen Kruis*, gehouden op den 6den dezer in het huis *de Beurs*, door den geachten president dier vereeniging, onder meer andere aan de voornoemde vereeniging ingezonden stukjes, bijzonder de hulde toegebragt aan een getiteld »Feestelijke herinnering aan den volksgeest van de jaren 1830 en 1831, gevierd te Groningen den 26sten Augustus 1856, door eenige leden van het voormalig bataljon stedelijke schutterij van Groningen,” en waarin zijn opgenomen de woorden bij die gelegenheid door onzen stadgenoot BEENING, op het kerkhof, en des avonds in den feestelijken kring uitgesproken.

Voornoemde president verklaarde dat hetzelve eene eervolle plaats in het archief der vereeniging volkomen waardig was, en noodigde de leden uit welke het nog niet hadden gelezen, zulks te doen, als behelzende de gevoelens die zoo geheel met den geest van het *Metalen Kruis* overeenstemden.

Met zeer veel genoegen is dan ook deze verklaring gehoord door de leden welke in eerstgenoemde vergadering aanwezig waren, en bedoelde feestviering mede hadden bijgewoond. Heden is voorzeker dat genoegen nog verhoogd, daar, naar ons wordt medegedeeld, bij genoemden BEENING een schrijven is ontvangen van iemand die op een hoog standpunt in de maatschappij is geplaatst, en die in dat schrijven verklaart dat hij genoemd stukje met groot genoegen heeft gelezen, en dat de toespraak op het kerkhof hem diep had geroerd.

Wanneer zoo iets wordt vernomen, zal het voorzeker aan allen die BEENING kennen, waarlijk goed doen, daar hieruit blijkt dat BEENING die, in nederigen burgerstand geboren, noch wetenschappelijke, noch letterkundige opvoeding heeft genoten, evenwel in staat is om iets ter neder te stellen en uit te spreken, dat niet alleen de goedkeuring heeft mogen verwerven van hen die het mogten hooren, maar ook die hetzelve hebben gelezen, en leed zal het voorzeker velen zijn, dat het stukje niet algemeen verkrijgbaar is.

— Het is vrij algemeen bekend, dat de banketbakkers het al ver hebben gebragt in het namaken van allerlei aardigheden van suiker, chocolade, papier, enz., en dat zij o. a. twee-en-een-half-guldenstukken van papier zoo weten na te bootsen, dat ze op het gezigt moeijelijk van de echte munt te onderscheiden zijn. Maar minder bekend is het dat hij, die zich met deze nagemaakte stukken een grap wil veroorloven, zijn' goeden naam daarbij voor eenigen tijd op het spel kan zetten. De bakkersknecht JAN PLANTENGA te Sappemeer moest daarvan de treurige ondervinding opdoen. Zondag l.l. zich naar deze stad hebbende begeven, kocht hij hier een drietal van die papieren rijksdaalders. In zijne woonplaats teruggekeerd, schonk hij twee daarvan weg, maar wilde met de andere eene aardigheid hebben. Hij kocht een boek papier en gaf het stuk in betaling, er onmiddellijk evenwel een paar centen bijvoegende. Die aardigheid kwam hem echter duur te staan. Er werd aangifte van gedaan aan de politie, en deze, meenende niets minder dan een' valschen munter voor zich te hebben, nam hem in haren wel wat overdreven ijver in arrest en bragt hem naar deze stad, waar hij 24 uren lang in arrest is gehouden. Natuurlijk werd hij, toen de officier van justitie met de omstandigheden nader was bekend gemaakt, weer in vrijheid gesteld, maar toch heeft hij de grap streng genoeg moeten boeten. Wij meenden dat dit voorval, tot eene waarschuwing voor anderen, wel ter openbare kennis mogt worden gebragt.

— De commissaris des Konings in deze provincie heeft, met uitbreiding van het besluit van den 29sten Nov. l.l., bij besluit van den 8sten dezer bepaald, dat onder de bij het eerste besluit bedoelde vrachtwagens ook moeten worden begrepen alle diligences, die beladen zijn met zwaardere vrachten dan van vijfhonderd Ned. ponden, buiten en behalve de reizigers en hunne gewone bagagie, zoomede, dat op de groote rijkswegen niet anders dan halfspoor zal mogen worden gereden.

Gelijke besluiten zijn ook genomen door de commissarissen des Konings in de provinciën Friesland en Drenthe.

— In navolging van vele gemeenten in deze provincie, is ook door de ingezetenen der gemeente Usquert besloten, om het zoogenaamde Nieuwjaarsbedelen af te schaffen, zoowel van oude als van jonge menschen. Om dat doel te bereiken, heeft zich eene commissie gevormd tot het inzamelen van gelden, ten einde daardoor de arme lieden schadeloos te stellen voor hunne teleurstelling, en is aan die inzameling, zonder eenige uitzondering door de ingezetenen dier gemeente deel genomen, en wel in die ruime mate, dat er de aanzienlijke som van *f* 350 aan de commissie is of zal worden ter hand gesteld. Voorwaar eene som, waardoor de commissie ruimschoots de voorgestelde uitreiking door het geven van doelmatiger voedingsmiddelen, als waarmede die menschen het nieuwe jaar gewoonlijk vieren, zullen kunnen bewerkstelligen. En wordt daarom hier openlijk dank aan alle gevers toegebragt, terwijl voorzeker door menig arme die dank in stilte aan die edele menschenvrienden zal worden gedaan.

— Dingsdag den 2den dezer had aan het Wolddiep, te Kuzemerbalk, gem. Oldekerk, het navolgende voorval plaats. Eene flinke boerenmeid, H. A. BOEREMA genoemd, zou zich over den in het geheele Westlangewold bekenden, zwakken draai begeven, doch ziet, ze bevindt zich naauwelijks op denzelven of zij valt in den stroom. — Velen schoten op haar noodgeschrei toe, doch allen schenen door eenen panischen schrik bevangen te zijn, want ieder bleef als verstomd en werkeloos op den wal staan. Gelukkig dat dit oogenblikkelijk werd opgemerkt door den koenen en edelen menschenvriend P. W. HAZENBERG, lid van den gemeenteraad te Oldekerk, lid van 't plaatselijk toevoorzigt op 't onderwijs aldaar en landbouwer, die zich zonder aarzelen in 't water begaf en de zelfvoldoening mogt smaken, het lieve meisje, dat reeds veel water had ingekregen, van een' anders gewissen dood te redden. Eere den man, die zoo zijn eigen leven ook nu weder in de waagschaal stelde!

Ook moet des Zondags avonds te voren de landbouwer A. STOL, van Grootegast, van dezen zwakken en onbruikbaren draai in de vaart gevallen zijn, en ofschoon deze man zich zelven heeft kunnen redden, moet hij toch verscheidene oogenblikken in levensgevaar verkeerd hebben. Onze berigtgever vraagt: of bij de vele verbeteringen die er van tijd tot tijd hier en daar worden aangebragt, er ook geen middel op is, om dezen *ouden* en *gevaarlijken* draai door een' nieuwen draai of klapbrug te doen vervangen. — Indien niet direct door de ingezetenen der in deze betrokkene gemeente verbetering worden aangebragt, dan zal nog eens het oude spreekwoord bevestigd worden: *Als het kalf verdronken is, wil men den put dempen!*

— Men verzoekt ons de plaatsing van het volgende:

De avond van Zaturdag den 6den dezer werd door de leden der zangvereeniging te Zuidwolde der vreugde gewijd. Voor een langzamerhand verzameld en bijeengebragt fonds bereidde het veertigtal zangers en zangeressen zich eenige feestelijke en regt genoegelijke uren. Volmaakte orde en welwillende vriendschap heerschten in 't midden der verzamelden, en de harmonie der toonen werd nog overtroffen door die der feestvierenden onderling. Den onderwijzers werd, namens de vereeniging, door twee leden des bestuurs een geschenk aangeboden, zoo passend als fraai, en den smaak der leden alle eere aandoende. Tot laat in den avond duurde de vrolijkheid voort, eene vrolijkheid, die eensgezindheid en vriendschap kweekt en al, wat schoon is en wèl luidt, bevordert.

Moge deze jeugdige vereeniging nog eene reeks van jaren onze gemeente tot sieraad zijn en steeds in bloei en omvang winnen; opdat ook hier de woorden van den grooten TOLLENS bewaarheid worden:

»'t Zingen is de lust van 't leven;
»Al, wat goed en braaf is, zingt.”

AANBESTEDING.

Op Maandag den 22sten dezer, des middags te 12 uur. zal door den commissaris des Konings in deze provincie, of, bij deszelfs afwezigheid, door een der leden van de gedeputeerde staten, in een der vertrekken van het provinciehuis alhier, in het bijzijn van den hoofd-ingenieur van den waterstaat in het 1ste district, onder nadere approbatie, in het openbaar bij enkele inschrijving worden aanbesteed:

A. *Het onderhouden van onderscheidene wegen met derzelver aanhoorigheden van den 1sten Januarij* 1857 *tot den 30sten Junij* 1859, *in drie perceelen*, als: 1ste perc. Weg van Appingedam over Holwierde, Godlinze en Zeerijp naar Loppersum met de zijtakken naar Bierum, Spijk en 't Zandt. — 2de perc. Weg van Appingedam over Farmsum, Weiwert, Oterdum, Termunten en Woldendorp tot de Oostwolderpolderzijl, benevens den weg, verbindende genoemden weg met den grindweg der gemeente Nieuwolda. — 3de perc. Weg van Uithuizen door Uithuizermeeden tot aan den Ouden Dijk in de rigting van den Schaarweg.

B. *Het onderhouden van het kanaal van Groningen naar Delfzijl en de haven buiten de Steentilpoort te Groningen, van den 1sten Januarij* 1857 *tot en met ultimo December* 1859.

C. *Het bouwen van twee Tolhuizen aan den weg van Appingedam naar de Oostwolderpolderzijl, in twee perceelen*, als: 1ste perc. Een tolhuis tusschen Weiwert en Heveskes op het perceel no. 361, sectie *E* der gemeente Delfzijl, of op zoodanig ander perceel als daartoe nader zal worden aangewezen, benevens het verplaatsen van eenen bestaanden tolboom — 2de perc. Een tolhuis tegen Borgsweer op het perceel no. 92, sectie *A* der gemeente Termunten, benevens het verplaatsen van eenen bestaanden en het maken van eenen nieuwen tolboom.

D. *Het doen van eenige herstellingen aan het Tolhuis te Woldendorp.* De gadingmakenden kunnen van de begrooting van kosten van voorschreven werk ter provinciale griffie kennis nemen, terwijl de bestekken op de gewone plaatsen ter lezing liggen en nadere informatiën kunnen worden aangevraagd bij den hoofd-ingenieur en bij den ingenieur van den waterstaat, te Groningen.

Voorts zal op dien dag en terzelfder plaats, bij enkele inschrijving voor eene jaarlijksche som, worden verpacht:

Het grasgewas van den zeedijk genaamd de Domeindijk; den daarvoor gelegen kwelder en den Tuimeldijk, van af den scheidpaal met het pand van het dijkregt Heveskes tot aan de Oterdummerzijl, ten zuidoosten van Delfzijl, gelegen onder de gemeente Delfzijl, voor den tijd van vier jaren, aanvangende den 1sten Januarij 1857 *en eindigende den* 31*sten December* 1860; waarvan de vereischte inlichtingen bij den hoofd-ingenieur van den waterstaat te Groningen te bekomen zijn.

KUNSTNIEUWS.

Het concert l.l. Dingsdag avond hier gegeven door het Groninger Harmonie-gezelschap, onder directie van den heer TH. J. WINTER, heeft ons niet weinig bedrogen in de verwachting die wij daarvan hadden. Wij waren van meening — gelijk wij ook reeds bij de aankondiging van dit concert hebben uitgedrukt — dat, waar de kunst zich leent om liefdadigheid uit te oefenen, onze stadgenooten nimmer achterlijk zouden blijven om die pogingen ten sterkste te ondersteunen. En toen nu genoemd gezelschap de eerste poging van dien aard gedurende dezen winter ondernam, door de opbrengst van het concert half ten voordeele der algemeene armen te doen strekken, hadden wij eene beter bezette zaal verwacht, dan het geval is geweest. De opbrengst was dan ook betrekkelijk gering, zijnde bruto ontvangen *f* 202, zoodat de weldadige bedoeling der concertgevers voor een groot deel schipbreuk heeft geleden. Niet alzoo de wijze, waarop zij zich van hunne taak hebben gekweten. Wij moeten allen lof laten wedervaren aan het gezelschap dat onder zijnen directeur weder blijken heeft gegeven van vooruitgang op de baan der kunst. De orkeststukken zijn over 't algemeen zeer goed opgevoerd, en ook de obligaten hebben aan de toehoorders veel genoegen verschaft. Met name melden wij hier het concertante voor twee clarinetten van KRUMMER, uitgevoerd door de heeren WINTER en WICKENHAGEN.

KERKNIEUWS.

Tot predikant bij de Herv. gemeente van het Hollandsche Veld is beroepen ds. VENEMA, predikant te Scharl en Warns; — te Hilversum, zoomede te Zevenhuizen, ds. J. H. GUNNING, JR. predikant te Blaauwkapel.

(*Ingezonden.*)

HOLWIERDE, 6 December 1856.

Meermalen is ons lager onderwijs aangevallen met de de beschuldiging van *niet* Christelijk te wezen. Gehoond, gelasterd en door het slijk gesleurd is dat onderwijs, omdat er zijn die meenen, dat het Christelijke van het onderwijs *alleen* of hoofdzakelijk moet bestaan in het *inpompen* van, voor kinderen, dorre leerstellingen. Hiermede kunnen wij ons niet vereenigen, — en toch wij eerbiedigen eens anderen gevoelen.

Op nieuw moet dat onderwijs, ofschoon meer bedektelijk, een aanval doorstaan en wel van eene zijde waarvan *wij* het niet verwacht hadden. Wij vonden dien aanval in het prospectus van een Tijdschrift onder den tirel: *Obadja*, uit te geven door den boekhandelaar VAN HALTEREN te Wildervank. Schoon de opgave van den inhoud ons wel beviel, speet het ons echter *zeer*, dat de redacteurs de aankondiging zijn begonnen met de volgende zinsneden:

»Het is een onmiskenbaar feit, dat vooral in den laatsten tijd de behoefte aan Christelijk onderwijs zeer verlevendigd en in *sommige* streken van ons vaderland *ook bevredigd* geworden is.

»Veel valt er echter nog te doen. Dáár, waar ter bevrediging der behoefte een *Christelijk schoolonderwijs* aangeboden wordt, maar nog meer dáár, waar de *behoefte tot nu toe onvervuld* bleef,” enz.

Welk eene aanmatiging! Eene *totale* miskenning van het onderwijs en de onderwijzers! Eene toeëigening als of in de opgerigte bijzondere scholen *dáár* en door de onderwijzers in zoodanige scholen *alléén*, Christelijk onderwijs zoude worden gegeven.

Voor ons zelve, en voor de ouders wier kinderen, en voor de kinderen die aan onze zorg zijn toevertrouwd, protesteren wij ten krachtigste tegen die ongegronde beschuldiging.

V. BELKUM.

Mijnheer X.!

Op uwe vraag, in de Groninger Courant van den 10den dezer: Of het niet mogelijk zou zijn, na den aanvang der godsdienstoefening meerdere stilte te hebben, enz., is 't dunkt mij niet moeijelijk, zoo niet juist een bepaald antwoord, toch eenige inlichtingen te geven.

Het is bekend, en kan trouwens ook in veler huishoudingen niet goed anders, dat het meerendeel der toehoorders in de namiddagbeurten onzer godsdienstige zamenkomsten tot den dienstbaren stand behoort. En zijn zij het niet veelal die na den aanvang der Godsdienstoefening de zitplaatsen gaan innemen, daardoor veel stoornis veroorzaken en de heiligende aandacht van anderen belemmeren?

Maar is zulks aan de dienstboden zelve te wijten? In het algemeen

voorzeker niet. Zij moeten zich vaak in de huishoudingen waar zij dienen met veel moeite als losscheuren uit de vele werkzaamheden. De bepaalde late tijd van den middagdisch, welke bij velen op Zondag nog al meer werk dan anders verschaft, gevoegd bij vele andere omstandigheden, maakt het, hopaaldelijk de dienstmaagden bezwaarlijk *op tijd zich in de kerk te bevinden*. „Men gaat immers zelf niet ter kerk en zulke oude gewoonten dan om der dienstmaagden wille te veranderen?"

„O, het betreft het zielenheil van anderen, van uwe eigene huisgenooten. Is het dan waarlijk te veel dat deze om de *veertien dagen* zich *één en een half uur* met de gemeente vereenigen, te véél om haar dat zielevoedsel te onthouden?

'tIs waar, zij kunnen ter kerk gaan, maar komen meestal te laat en binderen spreker en hoorders; 'tis waar, zij komen ook ter kerk, maar dikwijls vermoeid, zoodat de rust dan aangenaam is, waarbij het dus waarlijk niet te verwonderen is, dat men van de leerrede des leeraars niets dan enkele klanken opneemt. Mogt hierop toch bijstgegeren en burgerlijke standen meer gelet worden! Mogten deze zich beijveren om aan de dienstbaren het gaan naar de kerk gemakkelijker te maken, ook door op die dagen niet te veel van haar te vergen! Zoo zou het haar daar tot nut en stichting zijn en hare waarachtige belangen worden bevorderd. Zoo zou er bij haar ook meer godsdienstzin worden gewonden, zou men in lateren tijd ook in hare eigene huishoudingen meer Christelijk leven bespeuren, en zouden zij ook dan de onderlinge samenkomsten niet nalaten.

Zie, mijnheer! X.! bij de eerste lezing vond ik uwe vraag eenigzins ongepast; nu echter dank ik u voor de gelegenheid daardoor mij gegeven, om mijne gevoelens te uiten. Vond het bij eenigen ingang, men zou méér aandacht, méér stilte in onze namiddagbeurten kunnen verwachten, en zoo zouden des leeraars woorden meerdere ingang vinden in de harten der toehoorders.

Mijnheer! *Uw Dv. Dr.* HFF.

GRONINGEN, 11 December 1856.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

Gisteren avond werd ons de volgende depêche toegezonden:

's GRAVENHAGE, 10 December.

De minister van binnenlandsche zaken, de heer *Simons*, is ernstig ziek. Z. exc. heeft van den Koning zijn ontslag gevraagd. De Koning heeft de ministers van oorlog en van koloniën bij zich ontboden.

Hoofdstuk X der staatsbegrooting (*Oorlog*) is heden op nieuw in stemming gebragt en aangenomen met 34 tegen 33 stemmen.

Van de gisteren afwezige leden hebben *voor* het hoofdstuk gestemd de heeren *van Rappard*, *Kien* en *Wijbenga*; *tegen*, de heeren *van der Linden* en *Strens*. — Bij deze stemming was alleen de heer *Slicher van Domburg* afwezig.

Heden ontvangen wij nog het volgende:

's GRAVENHAGE, 11 December.

De heer *van Rappard*, minister van Herv. en andere eerediensten is benoemd tot minister van binnenl. zaken ad interim. Het ontslag van den heer *Simons* is nog niet aangenomen.

In de zitting der Tweede Kamer van heden zijn de beraadslagingen over hoofdstuk XI (*Koloniën*) voortgezet, doch nog niet ten einde gebragt.

PARIJS, 11 December.

De *Moniteur* deelt mede, dat de stad van beleg in de Romeinsche legatiën is opgeheven, met uitzondering alleen van de steden Ancona en Boulogne.

De prins *van Pruissen* is heden in deze hoofdstad aangekomen.

BRUSSEL, 11 December.

Het officiële dagblad deelt een schrijven mede van den Napelschen gezant *Antonini*, waarin deze mededeelt, dat de Koning van Napels bij den op hem gedanen aanslag op den 8sten dezer niet is gewond.

EFFECTENBEURS.

AMSTERDAM, 11 *December*.

NEDERLAND Werk. Schuld	à 2½ pCt.		62½.
Dito Dito	» 3	»	74¾.
Dito Dito	» 4	»	93¼.
OOSTENRIJK Metalliek	» 5	»	73½.
Dito 1851 en 1852	» 2½	»	38¼.
Dito Nieuwe Litt. B.	» 5	»	82¾.
Dito Nation. Metall.	» 5	»	74¾.
SPANJE Onbep. St.	» 1¼	»	23⅛.
Dito Binnenl.	» 3	»	36½.
PORTUGAL	» 3	»	44$\frac{1}{16}$.
RUSLAND Obl. *Hope* 1798 en 1816	» 5	»	102¾.
Dito Dito 1828 en 1829	» 5	»	101½.
Dito bij *Hope*	» 4	»	83¼.
Dito bij *Stieglitz*	» 4	»	—
N. Leening van 1855 bij *Stieglitz*, 5de serie	» 5	»	93¼.
Dito. 6de serie	» 5	»	94$\frac{11}{16}$.

LONDEN, 11 *December*. Consols 94.

PARIJS, 11 *December*. Fransche 3 pCt. 68.20.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

TEXEL 8 Dec., *Lamer's* Cornelia, Batavia; *Kramer* Coronie, Wilmington; *Puncke* Bernardus, Smirna.

HELVOET 8 Dec., *Visk* Voorwaarts, Villanova; *Dijk* Cornelia, Nantes.

VLISSINGEN 7 Dec., *de Vries* Bellona, Rio de Janeiro.

KONSTANTINOPEL 24 Nov., *Holscher* 6 Gebroeders, v. Galatz n. Falmouth.

LIVORNO 29 Nov., *Engeleman* Gezusters Bell, Amst.; *Kooima* Twee Gebroeders, Antw.; — 30 *Vos* Betje Pronk en *Braamkorst* Orion, Amsterdam.

LONDEN 6 Dec., *Evertz* Drie Aurelia's, Smirna.

Bij DUNGENESS .. Dec., *Koene* Pieter Corneliss. Hooft, v. Soerabaya n. Rott., met een' loods aan boord.

PLYMOUTH 6 Dec., *Jongeloed* Courier, Brazilia.

FALMOUTH 6 Dec., *Struik* Carolina, v. Gothenb. n. Melbourne.

BRISTOL 5 Dec., *Marker* Emelie, Manilla.

QUEENSTOWN 4 Dec., *Bakker* Adriana Sophia, Galatz.

CUXHAVEN 7 Dec., *de Boer* Jantina, Rouaan; *Topsant* Martha, Londen.

SWINEMUNDE 4 Dec., *Bart* Eefka Maria, Zante.

BERGEN 25 Nov., *de Jonge* Anna Elisabeth, Galatz.

Vertrokken.

AMSTERDAM 8 Dec., *de Vrede* Irene, Triest; — 9 *Bosman* Johanna Brons, Wilmington; *Mulder* Onrust, Emden.

VLISSINGEN 7 Dec., *Gort* Wubbina Venema, Lubeck; *Kwint* Margaretha, Koppenhage.

PENZANCE 4 Dec., *Zegelker* Harmonie, v. Rott. n. Liverpool.

NEWPORT 3 Dec., *Bijl* Minerva, Bahia.

LIVERPOOL 6 Dec., *van Zameren* Henriëtte en Cornelia, Adelaide.

In lading.

NEWYORK 22 Nov., *Visser* Fosca Helena, Amst.

LONDEN 5 Dec., *Holman* Dolphijn, Cadix en Seville.

Zeilklaar.

LIVERPOOL 5 Dec., *Borst* Jakobus, Fernambuck.

NEWCASTLE 5 Dec., *Wilphorst* Joan Jacob, Nickerie.

GRONINGEN, 11 Dec. Vertrokken het nieuwgebouwde schoenerschip Hemmechien Vroom, kapit. *Kistenkas*, van Munteradam, met boonen en haver n. Hull.

HARLINGEN, 8 Dec. Binnengekomen 2 Dec., *Klein Acolus*, van *Sluis* Tjakina, *Pekelder* Heidewieka Regina en 5 *Verstok* Regina Elisabeth, Petersburg; — 6 *Bakhuis* Margaretha, Gibraltar. Vertrokken 5 Dec., *de Boer* Boreas, Newcastle.

AMSTERDAM, 9 Dec. Aangaande het schip Ida, kapit. *B. J. Mulder*, den 18 Augustus uit Helvoet naar Petersburg vertrokken, heeft men sedert niets vernomen.

MALAGA, 25 Nov. Het schip Wester-Kwartier, kapit. *E. de Lange*, van Amsterdam naar de Piraeus, is alhier met schade aan zeilen en tuigage, doch overigens in goeden staat, binnengeloopen.

KROONSTAD, 26 Nov. Het schip Gijsbertha Wilhelmina, kapit. *P. L. Priebe*, van Petersburg naar Lissabon, ligt alhier ingevroren.

HOLTENAU, 3 Dec. Het schip Jonge Timen, kapit. *S. T. Swiers*, van Koningsbergen naar Leith, is alhier met slagzijde binnengeloopen.

KLENSBURG, 6 Dec. Gisteren is hier in de haven gekomen de schooner Bureau Veritas, kapit. *Rosenbeck*, v. Stettin n. Londen met gerst. Het schip is met een ander in aanraking gekomen, heeft schade aan den boeg en de fokra gebroken.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

5 Dec. *Duintjer*, Catharina, v. Windau n. Schiedam, m. rogge. *Schenk*, Ida Cornelia, v. Windau n. de Maas, m. granen.

De wind den 5den W., W.N.W., W.; den 6den Z.Z.O., Z.W., W.; den 7den W.Z.W.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

TEXEL 9 Dec., *Stikkel van Dam* Java, Bat.

HELVOET 9 Dec., *Harms* Prinses Charlotte; *Ruysch* Gerardus Jacobus en *Bandits* Maria Elisab. Margar., Batavia; *Nap* Diligentia, Rangoon; *Mink* Wilhelm., Fattas; *Roelfsema* Roelina Gesina, Lissabon; — 10 *Tjakkes* Curaçao, v. Curaçao.

BRIELLE 9 Dec., *Overeluizen* Zeus, Villanova.

BROUWERSHAVEN 9 Dec., *Zwart* Padang en *Westing* Minerva, Batavia; *Koens* Pieter Cornelisz. Hooft, *Soerabaya*; *Boon* Hendrika, Batavia.

LIVERPOOL 6 Dec., *van Calkar* Helena Christina, Bassein; — 7 *Zegelker* Harmonie, Rott.

LONDEN 6 Dec., *Post* Gesina, Galatz.

CARDIFF 5 Dec., *Ruige* Cameleon, Plymouth.

SHIELDS 5 Dec., *Kat* Koophandel, Vlaard.; *Lever* Hendrika, Bremen; *Wever* Gesina Beerta, Lond.

LEITH 6 Dec., *Smit* Anna Jantina, Koningsb.

HARTLEPOOL 5 Dec., *Mooi* Geertje, Koningsb.

HULL 6 Dec., *Woudstra* Vier Gebroeders, Stettin.

ABBEVILLE 5 Dec., *Tolner* Zeemeeuw, Rott.

LIVORNO 29 Nov., *de Ruiter* Cadzandria, Galatz.

GENUA 8 Dec., *Bakker* Thetis, Amst.

MALTA 27 Nov., *Sap* Joanna Jacoba, v. Patras n. Liverp.

BUENOS-AYRES 6 Oct., *Ruyl* Diligentia, Amst. — 18 *Bruynseels* Pantalon, Antw., beiden om voor Antw. te laden; *Leurens* Anna Lina, Liverp.

RIO JANEIRO 4 Nov., *Dievoort* Europa, Newc.; — 10 *Wit* Goede Vrede, Cardiff.

Vertrokken.

AMSTERDAM 10 Dec., *Hazewinkel* Eendragt, Salonica.

TEXEL 10 Dec., *Veldhuis* Prov. Overijssel, Dundee.

In lading.

BUENOS-AYRES 1 Nov., *Vogel* Alida Henriette, Rott.; *van Veen* Henr. Elisab. Susanna, Antw.

LONDEN 5 Dec., *de Boer* Elisabeth Johanna, Rio de Janeiro; *Drent* Admiraal Graaf van Heiden, Cadix en Seville.

LIVERPOOL 6 Dec., *Hazewinkel* Prudence, Alicante.

BRIELLE, 9 Dec. Heden is alhier aangebragt per loodskotter nummer 1, de matroos *H. Smith*, zijnde de eenige geredde van de Ned. kof Elsina Catharina, kapit. *Ruibing*, op den Hinderd gestrand; de overige equipage is omgekomen.

231ste STAATSLOTERIJ.
Prijzen van f 100 en daarboven.
Trekking der Tweede Klasse.

2de Lijst. Nos. 7354 en 19230 ieder *f* 1500; nos. 482, 8412 en 19352 ieder *f* 400; no. 10241 *f* 200; nos. 2285, 3210, 5218, 8851, 11800, 12282 en 17914 ieder *f* 100. — *3de Lijst*. No. 5367 *f* 5000; no. 3887 en 11384 beide *f* 1000; no. 14416 *f* 200; no. 3514, 7503, 10730 en 12217 ieder *f* 100.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 5den tot en met den 11den December 1856 zijn te *Groningen* geboren 8 zoons en 3 dochters; gehuwd 6 paren; overleden 10 ouden en 9 jongen.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.

AMSTERDAM, 10 *Dec.* Tarwe bij gerijven onveranderd: 132 ℔ n. witb. Pools. *f* 490; 128 ℔ o. witb. dito *f* 485; 129 ℔ j. b. dito *f* 455; 126 ℔ mind. dito *f* 415; 131 ℔ n. Rijn *f* 400; 131 ℔ n. Kleefs. *f* 405; 128 ℔ o. b. Pools. *f* 470. — Rogge bij kleinigheden vorige prijzen, bij partij *f* 2 lager: 120 ℔ Amerik. *f* 260; 116 ℔ fijne Zweeds. *f* 220; 117, 118 ℔ Petersb. *f* 222, *f* 225; 118 ℔ dito *f* 223 bij partij. — Gerst prijsh.: 100, 101 ℔ Vries. Wr. *f* 188, *f* 190; 106 ℔ Knobbe *f* 210.

Koolzaad onveranderd: Berdiansky Ravison 50 p. vl.; Deens. 74½ p. vl., in veiling: Holst. *f* 363, *f* 390; op 9 vat dadelijk 85½ p. vl.; Dec. 85½ p. vl. — Lijnzaad in een doen: 103, 105 ℔ Riga *f* 285. — Raapolie flaauw, vooral dadelijk: op 6/w. *f* 52,50; vlieg. *f* 51; Mei 1857 *f* 47,25—*f* 47,25 a *f* 47,50; Sept. en Oct. 1857 *f* 44. — Lijnolie dadelijk en op levering iets lager afgegeven: op 6/w. *f* 39,75; vlieg. *f* 38,50; Maart, April en Mei 1857 *f* 37,25. — Hennepolie op 6/w. *f* 47,25; vlieg. *f* 46.

ROTTERDAM, 9 *Dec.* Tarwe: 161 ℔ Hoogl. Kleefs. *f* 410, *f* 415, *f* 420, 162 ℔ dito dito *f* 420; 160 ℔ Bovenl. Ris *f* 380, *f* 385.

LONDEN, 8 *Dec.* Van inl. Tarwe was heden een zeer matige aanvoer ter markt en dan nog bijzonder slecht geconditionneerd, ten gevolge waarvan de prijzen van l.l. Maandag geheel nominaal zijn. Alhoewel voor vreemde vrij veel kooplust bestond, bleef de omzet toch onbeduidend en vertoonden de prijzen geene verandering. — Gerst bedong de notering van verleden week. — Boonen waren 1 sh. lager. — Erwten onveranderd. — Haver lusteloos en 6 p. a 1 sh. lager.

Van den 10den. Granenmarkt zeer flaauw.

VEEMARKTEN.

LONDEN, 8 *Dec.* De aanvoeren van horenvee en schapen van het vasteland gedurende de afgeloopene week bestond uit: 623 runderen, 419 kalveren en 2286 schapen. De handel was heden eerder slap voor artikelen tot de prijzen van l.l. Vrijdag. Ter markt waren: 4482 runderen, 18,120 schapen, 120 kalveren en 218 varkens.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 10 *December*.

NEDERL. Werk. Schuld 2½ pCt. 62⅝, 62$\frac{11}{16}$, 62$\frac{11}{16}$; Dito Dito 3 pCt. 74⅝, 74¾, 74¾; Dito Dito 4 pCt. 93¼; O. I. Leening 4 pCt. 93; Amort. Synd. 3½ pCt. 89½. — BELGIE, 4½ pCt. 89¼; Dito bij *Rothschild* 2½ pCt. 51¼. — SPANJE, Onb. Stukk. 1¼ pCt. 23⅛, 23⅜, 23⅛; Dito 3 pCt. 40⅞; Dito Binnenl. a 6/m. 3 pCt. 36¼, 36¾, 36¼; Coupons-Bewijzen 5$\frac{11}{16}$, 6, 5⅞; Amort. Schuld 6. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 44¼, 44⅜, 44⅜. — RUSLAND, Oblig. *Hope en Co.* 1798 en 1816 5 pCt. 102¾; Cert. bij Dito 1831 en 1833 5 pCt. 91¾, 91$\frac{11}{16}$; Dito 4½ pCt. 92¾; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 82¼; Dito v. Inschr. in Assign. 6 pCt. 61⅛. — POLEN, Cert. 4 pCt. 76, 76½, 76; Dito Aand. m. Loting 500 fl. *f* 151, *f* 151¼.

OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 73⅝, 73¾, 73⅝; Dito Nation. 5 pCt. 74⅞, 75$\frac{1}{16}$, 75; Dito Nieuwe 1847 2½ pCt. 38¼, 38$\frac{5}{16}$, 38¼; Dito 1851 en 1852 2½ pCt. 38¼, 38$\frac{5}{16}$, 38¼; Dito Nieuwe en Dito 1854 5 pCt. 82⅝, 82⅞, 82$\frac{13}{16}$; N. Weener Loten v. 250 fl. *f* 252; Oostenr. Bank-Act. *f* 1150, *f* 1160; Mexik. 19¾, 20, 19$\frac{15}{16}$; Dito Onb. 19¾, 20, 19$\frac{15}{16}$; Gren. 20$\frac{9}{16}$, ⅞, $\frac{13}{16}$; Dito Onb. 20$\frac{9}{16}$, ⅞, $\frac{13}{16}$; Dito Uitg. 6⅝, $\frac{7}{16}$; Ecuador Onb. 13⅞; Venez. 32¼, $\frac{11}{16}$; Dito Onb. 32¼, $\frac{11}{16}$; 5 pCt. Russen bij *Stieglitz* 5de Serie 93¼; Dito 6de Serie 94⅞, 95.

Op de beter afkomende koersen van Londen en Parijs van heden, was ook hier onze fondsenmarkt over het algemeen gunstig gestemd. — Van Holl. was in Integralen en van vreemde effecten in Oostenr. en Spaansche de omzet zeer levendig.

Spaansche Cred. *f* 68, *f* 67, *f* 66½; dito bij *Rothsch.* *f* 127, *f* 125, *f* 127; Aand. Beijersche Spoorweg *f* 124; 7 pCt. Illinois Central 87.

Koers van het Geld: Beleen. 5; Prolong. 6; Disc. 5½ pCt.

Laatste prijzen te 5 uur: Integralen 62$\frac{11}{16}$; Spaansche 1½ pCt. 23$\frac{3}{16}$; Binnenl. 3 pCt. 36$\frac{11}{16}$ a ¼; Metall. 5 pCt. 73$\frac{11}{16}$ a ⅝.

ADVERTENTIËN.

GROOTE HOUTVERKOOPING,

in de *Zulte*, onder *Roden*, op de Plaats van de Erven JAN AUKEMA, van ruim **400 Stammen EIKENBOOMEN**, waaronder veel **swaar Hout**, geschikt voor Aannemers, Scheepsbouwers en Timmerlieden.

Dewelke zal worden gehouden bij het Hout, op MAANDAG den 15den December 1856, en, zoo noodig, op den volgenden dag, des voormiddags te 10 uur te beginnen.

Notaris: H. H. VAN LIER.

*** Ten overstaan van Mr. **J. RENGERS HORA SICCAMA**, Notaris te *Groningen*, zal, op MAANDAG den 15den December 1856, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein J. H. EEKHOFF, aan de Groote Markt alhier, publiek worden verkocht:

Eene wel ter nering staande **BEHUIZING** en **BAKKERIJ**, staande Westzijde in de Nieuwe Ebbingestraat, nabij de Violenstraat, no. 44 rood, in eigendom bewoond door J. B. J. HIDDING en Vrouw. Te aanvaarden op den 1sten Mei 1857, en te bezien twee dagen vóór en op den Verkoopdag van 9–12 uur.

Mr. J. RENGERS HORA SICCAMA, *Notaris.*

*** Mr. **A. H. WERUMEUS BUNING**, Notaris te *Uithuizen*, is voornemens, op MAANDAG den 15den December 1856, des avonds te 6 uur, in na te melden Behuizing, ten verzoeke van de Erfgenamen der onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschappen van wijlen H. H. GLAS en Vrouw, publiek te verkoopen:

Eene **BEHUIZING**, no. 25, zijnde eene ***HERBERG***, ***KRUIDENIERS-***, ***VERWERS-*** en ***GLASEMAKERSWINKEL***, met de BEKLEMMING van het HEEM, groot 18 R., 90 E., doende jaarlijks op Midw. tot huur *f* 10—00, staande en gelegen te *Oosternieland.*

Mr. WERUMEUS BUNING, *Adv. en Nots.*

*** Mr. **A. H. WERUMEUS BUNING**, Notaris te *Uithuizen*, is voornemens, op MAANDAG den 22sten December 1856, des avonds te 6 uur, ten Huize van den Kastelein E. G. VAN DIJK, te *Warffum*, ten verzoeke van G. P. EERHARD, publiek te verkoopen:

Eene **BEHUIZING**, bestaande in eene groote VOORKAMER en twee groote WINKELS, waarin wordt uitgeoefend eene ***WEVERIJ*** en ***VERWERIJ***, — alsmede nog daaraan verbonden twee afzonderlijke WOONVERTREKKEN, met de BEKLEMMING van derzelver ERF, TUIN en APPELHOF, groot 12 R., 50 E., doende jaarlijks tot huur *f* 8–00, staande en gelegen te *Warffum.*

Mr. WERUMEUS BUNING, *Adv. en Nots.*

*** Mr. **A. H. WERUMEUS BUNING**, Notaris te *Uithuizen*, is voornemens, op ZATURDAG den 27sten December 1856, des avonds te 6 uur, ten Huize van den Kastelen JOHs. BOS, in *DE GOUDEN ROEMER*, te *Uithuizen*, ten verzoeke van ANNA en JOHANNES G. NEIJENS c. s., publiek te verkoopen of voor 6 jaren te verhuren:

Eene ruime **BEHUIZING**, met de BEKLEMMING van het HEEM, groot 7 R., 12 E., doende jaarlijks tot huur *f* 3—00 en het zesjarig Geschenk daarenboven; staande en gelegen in het Lutjestraatje te *Uithuizen.*

Mr. WERUMEUS BUNING, *Adv. en Nots.*

*** Mr. **M. DE MUINCK** en Mr. **B. H. A. DE MAREES VAN SWINDEREN**, Notarissen in het Arrondissement *Groningen*, gedenken, ten verzoeke van A. D. FRANSSENS, Landbouwer te *Saaxum*, en diens Kinderen, op DINGSDAG den 16den December 1856, des namiddags te 4 uur, ten Huize van A. ROZEMA, Kastelein te *Saaxum*, publiek te verkoopen:

I. Eene **BOERENPLAATS**, nommer 58, bestaande in eene BEHUIZING en SCHUUR, met het REGT der VASTE BEKLEMMING van 19 B., 65 R. en 60 Ellen LAND en DIJK, jaarlijksche vaste huur *f* 124—50.

II. Het REGT der VASTE BEKLEMMING van 10 B., 34 R. en 50 Ellen BUITENDIJKS LAND, jaarlijksche vaste huur *f* 68—00; en

III. Het REGT der VASTE BEKLEMMING van 4 B., 53 R. en 60 Ellen BUITENDIJKS LAND en DIJK, jaarlijksche vaste huur *f* 25—00. — Alles staande en gelegen onder *Saaxum*, Gemeente *Oldehove.*

*** Ten overstaan van den Notaris **G. BAKKER** zal, op WOENSDAG den 17den December 1856, des avonds te 5 uur, in het GEMEENTEHUIS te *Finsterwold*, ten verzoeke van de GEMEENTE GRONINGEN, publiek worden verkocht:

I. De VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 1 Bunder, 01 Roede, 40 Ellen LAND, zullende inkomstig jaarlijks op Midwinter tot vaste huur doen *f* 15—00.

II. De EIGENDOM van perceel I, à *f* 15—00.

III. IDEM de BEKLEMMING van 3 Bunders, 06 Roeden, 32 Ellen LAND, zullende op Midwinter tot huur doen *f* 45—00.

IV. De EIGENDOM van perceel III, à *f* 45—00.

V. IDEM de BEKLEMMING van 3 Bunders, 57 Roeden, 10 Ellen LAND, zullende op Midwinter tot huur doen *f* 50—00.

VI. De EIGENDOM van Perceel V, à *f* 50—00.

VII. IDEM de BEKLEMMING van 78 Roeden, 70 Ellen LAND, zullende op Midwinter tot huur doen *f* 12—00.

VIII. De EIGENDOM van Perceel VII, à *f* 12–00.

IX. IDEM de BEKLEMMING van 62 Roeden, 10 Ellen LAND, zullende op Midwinter tot huur doen *f* 7—50.

X. De EIGENDOM van Perceel IX, à *f* 7—50.

XI. IDEM de BEKLEMMING van 5 Bunders, 23 Roeden, 90 Ellen LAND, zullende op Midwinter tot huur doen *f* 75—00.

XII. De EIGENDOM van Perceel XI, à *f* 75–00.

XIII. IDEM de BEKLEMMING van 1 Bunder, 29 Roeden, 10 Ellen LAND, liggende op den *Finsterwolderpolder*, en van 25 Roeden, 80 Ellen DIJK, zullende op Midwinter tot huur doen *f* 30—00.

XIV. De EIGENDOM van Perceel XIII, à *f* 30—00.

Alle welke Landerijen, gelegen onder de Gemeente *Finsterwold*, thans in losse huur in gebruik zijn bij H. J. LEEUWERIK, G. J. MEIJER, R. J. ROELOFS, CASPERS en ONNES.

De Voorwaarden zullen in tijds ter lezing liggen ten Huize van Verkoop en ten Kantore van den Notaris

G. BAKKER.

*** Mr. **H. GUICHART ABRESCH**, Notaris te *Zuidhorn*, zal, op WOENSDAG den 24sten December aanstaande, des avonds te 5 uur, ten Huize van J. K. DIJKSTRA, in het Gemeentehuis te *Hoogkerk*, publiek verkoopen:

Eene Boerenplaats,

bestaande in eene **BEHUIZING** en **SCHUUR**, met derzelver HOF, ERF en TUIN, benevens het REGT DER VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van den daarbij behoorenden GROND en LANDERIJEN, te samen groot p. m. 23 Bunders (in naam en faam 46 Grazen), gelegen onder *Hoogkerk* en *Leegkerk*, doende 'sjaars op Midwinter tot vaste huur *f* 100—00; toebehoorende aan de Kinderen van wijlen JENTJE PIETERS DE VRIES en MARTJE JANS TEMPEL.

Mr. H. GUICHART ABRESCH, *Notaris.*

*** De Notaris **E. S. DE HAAN**, te *Leeuwarden*, zal, ten verzoeke van zijnen Ambtgenoot, den WelEd. Heer **C. H. BEEKHUIS**, te *Buitenpost*, op WOENSDAGEN den 24sten December 1856 provisioneel, bij v. D. WIELEN, te *Leeuwarden*, en den 7den Januarij 1857 finaal, bij CASTELEIN, in *de Ster* aldaar, telkens des namiddags, o.a. veilen en verkoopen:

I. Eene **HEEREN HUIZING** met 3 KAMERS, BOVENZAAL, KEUKEN, KELDERS, PLAATS en ACHTERHUIS, lett. M no. 7, op het Noordvliet te *Leeuwarden.*

II. Eene daarnaast en achtergelegene **HEEREN HUIZING**, letter M no. 8, met 5 ruime behangen KAMERS, KEUKEN, ZOLDERS, STEEG, PLAATS, *groot en hecht, bij het water gelegen* PAKHUIS, hebbende, behalve de gelijkvloers, met KANTOOR en BERGPLAATS, twee ZOLDERS en VLIERING onder beschoten dubbel dak, ACHTERHUIS, GROOTEN TUIN en STALLING voor 4 Paarden met VRIJEN UITGANG.

III. Eene daarnaast gelegene **BURGERHUIZING**, lett. M no. 8, met groote ZOLDERS, PLAATS, STEEG en *bij het water gelegen* PAKHUIS, hebbende, behalve gelijkvloers, 2 ZOLDERS en VLIERING.

Alles zeer geschikt gelegen voor de vestiging van een ***HANDELSHUIS*** of het oprigten eener ***FABRIJK.***

Te aanvaarden den 12den Mei 1857.

Te bezigtigen op de zitdagen van 11—3 uur, behoudens verdere gelegenheid daartoe bij aanvrage.

Voorwaarden te vernemen en Verkoopboekjes te bekomen bij de Notarissen.

ATTENTIE.

UIT DE HAND TE KOOP OF TE HUUR:

Het **LOGEMENT** en **KOFFIJHUIS**, met brillante BOVENZAAL, SCHUUR en STALLING, de ***Uitspanning***, waarbij KEGELBAAN en TUIN, staande en gelegen te *Winschoten*, aan den Kunstweg naar *Blijham*, thans in gebruik bij HEMMES. Het uitmuntend **BILJART** met TOEBEHOOREN en andere **MEUBELEN** kunnen, des verlangd wordende, daaronder worden begrepen.

Gadingmakenden vervoegen zich bij den Eigenaar F. R. FOLKERS, te *Winschoten.*

UIT DE HAND TE KOOP:

Eene **BEHUIZING** met ERF en TUIN, vrij eigen grond, staande zeer voordeelig aan de Straat te *Zuidbroek*, waarin het ***BROOD-***, ***KOEK-*** en ***BANKETBAKKERSBEDRIJF*** met goed succes wordt uitgeoefend. Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij

Mr. R. FEITH, *Notaris.*

ER WORDT GEVRAAGD,

TE HUUR OF UIT DE HAND TE KOOP:

Eene **WERKPLAATS**, waarbij eene **WONING** en eenig **LAND**, liefst aan het Water gelegen, hetzij binnen of even buiten de Stad.

Adres met *franko* Brieven aan het BUREAU DEZER COURANT, onder Letter **Z**, met duidelijke opgave van prijs en ruimte.

Eene Vrouwen Zitplaats

TE HUUR in de Martinikerk. Nader te bevragen bij de Juffer DRIESSEN, aan de Ossenmarkt.

Bij den Vleeschhouwer **J. T. HAVINGA**, aan Der-A, zal op HEDEN worden geslagt: Een buitengewoon puik vet en blank **ZOETEMELKS KALF.**

---

1 of 2 Koperslagersknechten,

van de P. G., hun WERK goed verstaande, kunnen, tegen goed Salaris, dadelijk **vast Werk** bekomen bij de Wedw. J. VAN WEELDEREN, te *Winschoten.*

Dr. KOCH'S

gekristalliseerde **Kruiden-Bonbons** genezen droogen kramphoest, heeschheid, aamborstigheid, benaauwdheid en andere borstkwalen, werken verzachtend, pijnstillend en weldadig op de geprikkelde luchtbuis en hare vertakkingen, en versterken door hare zachtvoedende bestanddeelen de aangedane slijmvliezen der longtakken.

De prijs is 80 Cents.

DE LONGTERING

KAN GENEZEN WORDEN.

Troostrijke woorden voor velen, die onder de hun dierbare betrekkingen de verschijnselen dezer tot heden onverwinnelijke ziekte waarnemen.

Eene kleine Hollandsche Brochure, die korte mededeelingen bevat, wordt in onderstaande Depôts afgegeven, waar ook het in zijne aanwending zeer eenvoudige middel te ontbieden is voor 4 gulden het Fleschje.

STOLL'S DRUPPELEN bevrijden oogenblikkelijk van de hevigste Kiespijn: men behoeft slechts een daarmede bevochtigd puntig watje in het oor te stoppen, aan de zijde waar de Kiespijn is. Het fleschje kost *f* 1.

KOCH'S AMULETTES. De reeds sedert lang gunstig bekende Metaalstof-schijfjes, die aan een zijden koordje om den hals, op den rug, tusschen de schouderbladen hangen, helpen tegen alle Rheumatische aandoeningen, Hoofdpijn en Kiespijn. Ze kosten 25 Cts.

Amsterdam, VERKOOPHUIS; *Assen*, H. P. A. VAN GORCUM; *Delfzijl*, T. H. WIJNTJES; *Groningen*, G. RIKKERS; *Stads-Kanaal*, H. KREKEL; *Steenwijk*, K. TIMMERMANS; *Veendam*, S. SAVENIJE; *Winschoten*, G. WASMAN, en in de bekende Dépôts in de andere Steden.

CIBARIA SALUBERRIMA,

IN PLAATS VAN

REVALENTA ARABICA.

De **CIBARIA** is het BESTE VOEDSEL voor jonge Kinderen en zwakke Menschen. Zij werkt spoediger, is smakelijker en veel goedkooper dan DU BARRY'S **Revalenta**, en heeft velen reeds hare heilzame krachten getoond. Zij wordt afgeleverd in **blikken bussen**, inhoudende: 12½, 25 en 50 Ned. Looden, voor 45 Cts., 80 Cts. en *f* 1,50; de Prima voor 75 Cts., *f* 1,40 en *f* 2,50; te *Groningen* bij den Heer R. T. TIDDENS; verder in de bekende Depôts, en aan het MAGAZIJN te *'s Gravenhage*, bij den Fabrikant J. A. VAN WIJK.

PUIKE SPAANSCHE KASTANJES,

heden ontvangen bij

J. J. ENSING,
Oude Ebbingestraat nabij de Markt.

Vierde druk in ruim drie Jaren.

Bij **M. TEN BRINK**, te *Meppel*, verschijnt de **vierde druk** van de:

NIEUWE GEESTELIJKE BLOEMHOF,

of **MORGEN-**, **AVOND-**, **FEEST-** en **GELEGENHEIDSOVERDENKINGEN**, ten dienste der **Huisselijke Godsdienst**, enz. Prijs (229 12° blads.) *f* 0,80, ter verspreiding bij een 12tal *f* 8,40, Id. op best papier *f* 1.

In meest alle Tijdschriften en Dagbladen is dit Werkje allergunstigst beoordeeld en dringend aanbevolen voor de Huisselijke Godsdienst.

DES HANDELS WAARBORG.

Maatschappij tot onderlinge verzekering tegen

FAILLIETEN,

DOOR MIDDEL VAN VASTE PREMIËN.

Deze **MAATSCHAPPIJ**, hare werkzaamheden aanvangende onder het toezigt van eenen Raad van Administratie, zamengesteld uit Notabele KOOPLIEDEN dezer Stad, heeft ten doel:

1) Aan de door haar verzekerde Handelaren **de verliezen te vergoeden**, hun, door de schorsing van betaling hunner Debiteuren, veroorzaakt.
2) Hen, op hunne aanvraag, **in te lichten** omtrent de **solvabiliteit van Personen of Huizen**, met welke zij Handelsbetrekkingen onderhouden, of willen aanknoopen.
3) **Hun Geld en tijd te sparen**, welke zij dikwerf verspillen in de vervolging hunner Debiteuren.
4) Op de zekerste, spoedigste en voordeeligste wijze de **Invordering te bewerkstelligen** der aan de **Verzekerden verschuldigde Sommen** en beloofde **Dividenden.**
5) Het **Crediet** der **Verzekerden** te **verhoogen**, door de zekerheid dat deze door Faillieten niet benadeeld kunnen worden.
6) En eindelijk **den Handel meer en meer te bevestigen**, door het getal der Faillieten te verminderen, dewijl het eene Failliet het andere niet meer zal veroorzaken.

De Premiën worden bepaald volgens vaste Tarieven en geen Verzekerde is voor meerder dan voor zijne te betalen Premie aansprakelijk; terwijl aan de Verzekerden, welke gedurende één jaar geene Schadevergoeding aanvragen, een **VIERDE GEDEELTE HUNNER PREMIE WORDT GERESTITUEERD.**

Nadere informatiën bij den Ondergeteekende.

AMSTERDAM, **Buitenkant, U 85.**

Namens de Directie der Maatschappij:
F. GOMPERTZ, *Directeur.*

Eene overeenkomst gesloten zijnde met de BRUSSELSCHE MAATSCHAPPIJ: *La garantie du Commerce*, en met de PARIJSCHE *Le Ducroire*, is de DIRECTIE alhier van heden af in staat, de naauwkeurigste INFORMATIËN te geven omtrent alle Handelaren in geheel *Frankrijk en België*, en belast zich tevens voor MAATSCHAPPIJEN met het sluiten van VERZEKERINGEN van NEDERLANDSCHE HANDELAREN tegen FAILLIETEN, die zij kunnen lijden in die Landen.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen.*

November en December 1856.

DAGEN.	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER.			VOCHTIGHEIDS-TOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
30	750,92	751,78	753,73	-4,8	-0,9	-1,3	0,96	0,98	0,96	Z.t.W.	W.t.Z.	W.N.W.	betrokken.	bewolkt.	bewolkt.
1	757,14	757,39	759,27	-4,4	-5,8	-7,2	max.	0,98	max.	W.N.W.	Z.Z.W.	Z.Z.W.	mistig.	mistig.	mistig.
2	759,89	758,13	758,18	-10,3	-6,2	-3,5	0,92	0,96	0,94	Z.Z.W.	„	„	bewolkt.	betrokken.	betrokken.
3	755,75	755,97	759,03	-0,2	-0,5	-2,7	max.	max.	0,98	W.Z.W.	Z.W.	W.t.N.	betrokken.	„	helder.
4	763,41	762,56	760,55	-7,0	-1,6	-0,8	max.	0,96	0,97	Z.t.W.	Z.t.W.	Z.Z.W.	mistig.	„	betrokken.
5	[illegible]	756,17	762,71	-1,5	0,1	1,0	0,98	0,98	0,96	„	Z.	Z.	betrokken.	„	„
6	747,99	750,72	749,01	6,6	7,1	9,7	max.	0,96	0,95	Z.Z.W.	Z.W.t.Z.	Z.W.t.Z.	„	„	„

Gem. over de maand: Barometer 759,04; Thermometer 3,6; Vochtigheidstoestand 0,78. Regen 9,61 strepen.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.

BIJBLAD No. 34.

Behoort bij de Groninger Courant van 12 December 1856, no. 149.

PUBLICATIE.

De BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* doen te weten, dat door den RAAD dier Gemeente, in zijne Vergadering van den 6den December 1856, op de voordragt van het BESTUUR der Akademie *MINERVA*, is vastgesteld het volgende

REGLEMENT op het examineren van VARENSLIEDEN.

Art. 1. Er wordt door het Bestuur der Akademie *Minerva* eene Commissie tot stand gebragt tot het examineren van zoodanige Varenslieden, die verlangen blijken van verkregene bekwaamheid in hun beroep te geven en een Getuigschrift als geëxamineerd Stuurman te verkrijgen.

Art. 2. De Commissie tot het afnemen van dit examen bestaat uit:

1) Twee leden van het Bestuur der Akademie *Minerva*, door dat Bestuur te kiezen, dat tevens één dier Leden tot Voorzitter aanwijst.

2) Twee Scheepsreeders of andere personen met scheepvaart in betrekking staande, telkens voor één jaar te kiezen door de Kamer van Koophandel en Fabrijken te *Groningen*.

De bovengenoemde Leden zijn dadelijk herkiesbaar.

3) Een in de Provincie *Groningen* verblijf houdend Officier der Nederlandsche Marine, telken jare te kiezen door het Bestuur der Akademie *Minerva*.

4) Den Hoofdleeraar voor de Stuurmanskunst aan de Akademie *Minerva*.

5) Een rustend Koopvaardijkapitein, te benoemen door de Kamer van Koophandel voor eenen onbepaalden tijd.

Aan deze Commissie wordt een Scheepsgezagvoerder in werkelijke dienst toegevoegd, telken reize door de Commissie zelve te benoemen.

Art. 3. Bij verhindering van één of meer Leden is de Commissie bevoegd, zich een anderen deskundige tijdelijk toe te voegen.

Art. 4. De Commissie kiest uit haar midden een Secretaris, aan welken laatsten, behalve het houden der notulen, het opmaken van het uit te reiken Getuigschrift is opgedragen.

Art. 5. De Commissie van examinatie vergadert in de laatste helft van de maanden Februarij, Maart, Junij, September en December, en voorts zoo dikwijls zij daartoe door haren Voorzitter wordt opgeroepen.

Naar gelang van het meer of min omvattende van het examen, regelt zij de wijze, waarop het wordt afgenomen en bepaalt zij den duur daarvan.

De Commissie maakt voor hare vergaderingen gebruik van de lokalen der Akademie *Minerva*.

De verdere kosten, zoo als die der uit te reiken Getuigschriften, worden door die Akademie gedragen.

Art. 6. Alle besluiten, het examen betreffende, worden bij meerderheid van stemmen genomen. Bij staking der stemmen wordt het besluit in afwijzenden zin opgemaakt.

Art. 7. Degene, die wenschen geëxamineerd te worden hebben zich schriftelijk aan den Voorzitter der Commissie te wenden.

Niemand zal worden toegelaten, dan die den ouderdom van 18 jaren bereikt heeft.

Art. 8. Het examen zal kunnen loopen over de navolgende onderwerpen:

A. 1) De Reken-, Stel- en Meetkunde als inleiding tot
2) De regtlijnige en bolvormige Driehoeksmeting;
3) Het gebruik der algemeene en [illegible] ten, van Aard- en Hemelglobes en van den Zeemans-Almanak;
4) De bewerking der Zeilandjes, Peilingen ens.;
5) De berekening der Watergetijden;
6) Het vinden der miswijzing van het Kompas;
7) De bepaling der breedte door enkele en dubbele hoogten van Hemellichten, in of buiten den Meridiaan;
8) De berekening van den tijd uit waargenomen hoogten van Hemellichten; bepaling van den gang van Tijdmeters en het gebruik daarvan op Zee, tot het vinden der Lengten, ens.
9) Het bepalen der Lengten door afstanden van de Maan tot andere Hemellichten.
10) Het gebruik der verschillende Zeevaartkundige Instrumenten.

B. 1) Algemeene kennis der zamenstelling van het Koopvaardijschip.
2) De kennis van Schip en Tuig en voornamelijk het Optuigen, bewerken van het Touwwerk, het aanslaan der Zeilen, bepaling der zwaarten van Ankers en Kettingen, Kabels, Trossen ens.; de kennis der onderlinge verhouding en afmetingen der verschillende Rondhouten, in verband met de afmetingen van het Schip, benevens het ballasten, beladen van het Schip, stuwen en garneren der Lading;
3) De behandeling en besturing (manoeuvreren) van het Schip zoowel in de rivier als op zee, onder verschillende omstandigheden.
4) De kennis omtrent de doelmatige plaatsing der Kompassen, benevens het onderzoek der lokale afwijking van de Magneetnaald, en de wijze, waarop de aantrekking van het ijzer op de naald kan worden vernietigd, zoowel bij ijzeren als houten Schepen;
5) Algemeene kennis der Zeehavens en Kusten, benevens die der heerschende winden, vooral binnen en buiten de Keerkringen, der orkanen en typhons tijden; benevens de uit de ondervinding opgemaakte wet der stormen, den loop der stroomen gedurende de verschillende jaargetijden, vooral op de Hollandsche en Vlaamsche kusten, der Noordzee en het Engelsche Kanaal;
6) De kennis der beste en door ondervinding bekende Vaarwaters, om eene op te geven bestemmingsplaats te bezeilen;
7) De kennis van het Vaarwater der Noordzee en van het Engelsche Kanaal, de daarin voorkomende ondiepten, kustvuren, vuurschepen, gronden ens., vooral ook wat er vereischt wordt om in den winter die Vaarwaters aan te doen en op de voorzigtigste wijze door te stevenen, en in het bijzonder de kennis der merken om de Nederlandsche Zeegaten binnen te zeilen;
8) Opgave der hoofdmiddelen, om bij verlies van stengen, masten en roer het verlorene [illegible] gen;
9) De kennis der pligten van den eersten Stuurman bij het ontvangen van lading, zeilklaar liggen, naar zee loopen ens. vooral ook in geval van overlijden van den Gezagvoerder;
10) Het houden van een behoorlijk Scheepsjournaal en tevens van het Extract-Journaal voor de meteorologische waarnemingen;
11) De kennis van de beste Zeevaartkundige Werken, zoowel in vreemde talen als in de moedertaal geschreven, als ook van de beste Zeekaarten;

C. 1) De beginselen van het Koopmansboekhouden, tot het doen eener behoorlijke rekening en verantwoording van Scheepsontvangsten en uitgaven en van koop en verkoop van Goederen;
2) De voorschriften van het Wetboek van Koophandel ten aanzien der Koopvaardijvaart, vooral omtrent de verpligtingen van den Schipper en de Scheepsofficieren, omtrent de bevrachting, cognossementen, averijen, bodemerij ens.;
3) Kennis van levende Talen, bijzonder van de Engelsche.

Art. 9. Hij, die examen wenscht af te leggen, kan vooraf verklaren, of hij voor de groote of kleine vaart verlangt geëxamineerd te worden en welke der in art. 8 genoemde vakken hij verlangt, dat niet in het door hem af te leggen examen worden opgenomen. De Commissie van examinatie kan aan laatstgemeld verlangen voldoen, wanneer zij van oordeel is, dat aan de kennis van de aangeduide vakken voor de bedoelde Vaarwaters geene volstrekte behoefte bestaat.

Art. 10. Aan den geëxamineerde, die de vereischte blijken van bekwaamheid heeft gegeven, wordt door de Commissie een Getuigschrift uitgereikt, waarin vermeld staat:

1) waar en wanneer hij is geboren, hetzij hier te lande, hetzij buiten 's lands; waar hij tijdens het afnemen van het examen met der woon gevestigd was.
2) in welke vakken van de in art. 8 vermelde hij is geëxamineerd;
3) voor welke vaart de geëxamineerde als Stuurman mag geacht worden bevoegd te zijn;
4) Voor welken rang men hem de bekwaamheid toekent.

Het Getuigschrift wordt ook door den geëxamineerde onderteekend.

Art. 11. Het zal iederen geëxamineerde vrijstaan, hetzij hij een Getuigschrift hebbe bekomen of niet, aan een nieuw examen zich te onderwerpen, ten einde een bewijs te leveren van zijne sedert gemaakte vorderingen en alsnog een Getuigschrift of wel een gunstiger of algemeener, dan vroeger te erlangen.

Art. 12. Alvorens tot het examen te worden toegelaten, zal de belanghebbende in handen van den Thesaurier der Akademie *Minerva*, tegen kwitantie, voldoen eene som van tien gulden, wanneer dit examen op een der gewone tijden plaats vindt; zoo dit echter op eenen buitengewonen tijd gebeurt, zal hij moeten betalen vijfentwintig gulden.

Aldus vastgesteld door den RAAD der Gemeente *Groningen*, in zijne Vergadering van den 6den December 1856.

De Burgemeester: (get.) J. SLOT.
De Secretaris: (get.) HORA SICCAMA.

GRONINGEN, 8 December 1856.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

VERSLAG

VAN DE HANDELINGEN DER STATEN GENERAAL.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

Zitting van Maandag den 8sten December.

In de zitting van heden worden de beraadslagingen over de staatsbegrooting voor 1857 voortgezet, en wel over hoofdstuk IX A (*Nationale Schuld*). Zoo als wij reeds in ons vorig nommer kort hebben medegedeeld, waren door de heeren *Thorbecke*, *van Bosse* en *Sloet tot Oldhuis* zoowel op dit hoofdstuk als op de wet op de middelen amendementen voorgesteld, strekkende om het bedrag tot amortisatie van schuld in hoofdstuk IX te verhoogen tot *f* 6,000,000, en daarentegen in het ontwerp tot vaststelling der middelen het batig slot uit de koloniale geldmiddelen, in plaats van *f* 4,700,000 te brengen op *f* 13,000,000, en wijders uit het fonds voortspruitende uit koopprijzen van domeinen, onder de middelen nog te rangschikken eene som van *f* 1,000,000.

De heer *van Bosse* stelt, om het naauwe verband tusschen die beide amendementen, als motie van orde voor, om de beraadslagingen over hoofdstuk IX A uit te stellen tot na de behandeling der wet op de middelen.

Deze motie, herhaaldelijk bestreden door den minister van financiën, wordt na velerlei discussie, afgestemd met 29 tegen 28 stemmen, en daarna met een gelijk getal stemmen aangenomen eene motie van den heer *Wintgens* om de discussie over het hoofdstuk nat. schuld uit te stellen tot na hoofdstuk XII en dus onmiddellijk vóór de wet op de middelen, tegen welke verschikking de minister zich reeds bij den aanvang der discussiën niet had verzet. In den loop dezer discussie is nog gebleken dat eerlang eene credietwet voor het hoofdstuk binneal. zaken zal worden ingediend, en dat bij den raad van state een nieuw ontwerp tot amortisatie aanhangig is, dat mede weldra zal worden ingediend.

Ten gevolge van dit besluit, komt nu in beraadslaging Hoofdstuk IX B (*Financiën*). De heer *Dullert* komt op tegen de regeling van de zaak der kroondomeinen bij kon. besluit, terwijl door de heeren *van Hoëvell*, *Sloet tot Oldhuis* en *Thorbecke* wordt gewezen op de moeijelijkheden en bezwaren, welke voortvloeijen uit de tractaten tot wering van den sluikhandel, tusschen Nederland, Hannover en Pruissen gesloten.

Bij het beantwoorden van de door deze sprekers medegedeelde bedenkingen, merkt de *minister van financiën* aan, dat, naar zijn inzien, de regten van den staat, ten aanzien van het toezigt op de kroon-domeinen, beter bij het daartoe betrekkelijk besluit zijn gewaarborgd, dan bij eene wet had kunnen geschieden. — Betreffende het toezigt op de grenzen aan de zijde van Hannover, merkt de minister op, dat tractaten van dien aard, als waarop is gedoeld, altijd aanleiding geven tot moeijelijkheden; dat echter nopens de feiten, op welke de heer *v. Hoëvell* had gewezen, bij het Bewind geene klagten zijn ingekomen, en hij zich zal beijveren om het verkeer zoo min bezwaarlijk te maken als mogelijk is.

Hiermede zijn de algemeene beraadslagingen afgeloopen.

De onderdeelen van het hoofdstuk hebben wel aanleiding gegeven tot het doen van eenige vragen en het beantwoorden derzelve door den minister, maar leverden geene stof tot bijzondere beschouwingen op. Op art. 57 wordt door den heer *Westerhoff* een amendement voorgesteld, om van dien post te doen vervallen eene som van *f* 600 voor premiën voor het vangen van zeehonden en bruinvisschen; welk amendement wordt aangenomen met 37 tegen 21 stemmen.

Na goedkeuring der overige artikelen, wordt het geheele hoofdstuk aangenomen met 48 tegen 10 stemmen. (*Tegen:* de heeren *van Bosse*, *van Zuylen*, *Jespers*, *Hugenholtz*, *Meeussen*, *de Lom de Berg*, *van Wintershoven*, *Hoynck v. Papendrecht*, *v. Hoëvell* en *Dullert*.)

Daarop worden de algemeene beraadslagingen geopend over hoofdstuk X (*Oorlog*).

De heer *Nolthenius* heeft groot bezwaar tegen het eindcijfer, vooral als het als blijvend en normaal moest worden aangenomen. Hoezeer hij nu wel erkende dat men niet op eenmaal tot een lager cijfer kan geraken, zoo wenscht hij toch niet, dat het uitzigt op vermindering zou worden benomen. Hij zal dus zijne stem van de inlichtingen des ministers doen afhangen.

De heer *Storm van 's Gravesande* verdedigt de voordragt en treedt daarbij in eene ontwikkeling, ten voordeele van het uitgetrokken cijfer. Hij doet uitkomen, dat nergens in Europa, Zwitserland uitgezonderd, de zamenstelling van het leger eenvoudiger is en de tijd van dienstpligtigheid korter dan in ons land. Wij hebben niets dan een kern, en deze kan niet meer verminderd worden. Eene stelselmatige percentswijze vermindering zou onze geheele verdediging tot niets herleiden. Wij moeten niet uit het oog verliezen, dat, bij de uitbreiding der buitenlandsche marine, hier ook moet gezorgd worden voor eene behoorlijke kustverdediging.

De heer *Elout* doet eenige vragen aan den minister, betrekkelijk de mogelijkheid eener inrigting van de schutterijen zoodat zij in gewone tijden tot verligting der kosten van het leger kunnen dienen. Ook vraagt hij, of gevolg gegeven was aan den vroeger in de Kamer geuiten wensch, dat maatregelen genomen zouden worden tot bevordering der zedelijkheid bij de militairen, vooral door het verblijf in de kasernen aangenaam te maken.

De heer *van Nispen* verklaart, nu tegen het hoofdstuk te zullen stemmen, omdat hij het bedrag van hetzelve te hoog acht.

De heer *Schimmelpenninck* meent, dat niet minder voor de krijgszaken besteed behoort te worden, dan nu is aangevraagd, vooral als men let op de groote kosten, die in het buitenland voor de defensie gemaakt worden. Bovendien moet men in aanmerking nemen, dat de middelen, om het gevraagde bedrag te leveren, voorhanden zijn. — Hij wenscht, dat, meer dan thans geschiedt, aan gewezen militairen ambten of bedieningen bij de administratie werden opgedragen.

De heer *Rochussen* zal de begrooting aannemen, omdat hij overtuigd is, dat zij niet te hoog is en wij in staat zijn om ons op eigen bodem te verdedigen, mits er eene goede kern van een leger bestaat. Bovendien weegt bij hem ook de bedenking, dat ons leger het Indische leger moet voeden. — In de omstandigheid, dat de minister van oorlog in drie verschillende ministeriën zitting heeft gehad, ziet hij geenszins een grond om de voordragt te verwerpen. De ministers van oorlog en van marine kunnen, naar zijne meening, zeer goed in verschillende kabinetten zitting hebben, mits zij zich niet met politieke kwestiën inlaten, maar slechts als specialiteiten deel aan het bestuur nemen.

De beraadslaging zal morgen voortgezet worden.

Zitting van Dingsdag den 9den December.

In deze zitting zijn ingekomen twee wetsontwerpen en memoriën van toelichting, als: 1) tot verhooging van het IVde hoofdstuk der begrooting voor 1857 (*Justitie*), en 2) tot inkoop en amortisatie van schuld, welke stukken naar de afdeelingen zijn verzonden.

Aan de orde is de voortzetting der algemeene beraadslagingen over hoofdstuk X.

De heer *van Deinse* motiveert zijne stem ten voordeele van deze begrooting.

De heer *van Bosse* geeft zijne bezwaren op tegen dit hoofdstuk. Hij was meermalen in zijne vroegere betrekking, in de gelegenheid de begrooting voor oorlog te bespreken en hij moet zeggen, dat hij een onbegrensd vertrouwen in den heer *Spengler* had, die *f* 10,400,000 voldoende keurde, en hij werd daarin versterkt door latere verklaringen van den tegenwoordigen minister van oorlog.

De heer *Delprat* verdedigt mede de begrooting.

De *minister van oorlog* zegt, dat, hoewel het eindcijfer van belang is, men daar niet te veel op moet letten, om tot eene goede beoordeeling te komen. In antwoord op den heer *van Nispen*, om tot het cijfer van *f* 10,400,000 terug te komen, merkt z. exc. op, dat men dan niet anders kan doen, dan opheffen en afbreken, waarvan de gevolgen zouden zijn, dat we in een staat van weerloosheid zouden verkeeren, en dat we ons onmogelijk zouden kunnen verdedigen. Het is onmogelijk, om in vredestijd onze nationale waardigheid, zonder een goed leger te handhaven.

Alle beroep op onze regten zijne holle en ijdele klanken, als we niet in de gelegenheid zijn, om er door onze houding kracht aan bij te zetten. Als het gevaar eenmaal daar is, dan komen we te laat. De gelukkige vredestoestand kan toch elk oogenblik veranderen, en daarop moet de Regering voorbereid zijn. Het zou onverantwoordelijk zijn, als de Regering in de onmogelijkheid verkeerde, om aan dien pligt te voldoen. Men beroepe zich niet op onze schutterijen, vestingen, rivieren, inundatiën, enz., dit is alles goed en wel, maar het helpt niets als wij geen goed leger tot grondslag der verdediging hebben. De gevolgen van dat opheffen en afbreken zullen even nadeelig op onze koloniën werken. Er is geen goed leger in Indië mogelijk, dat niet van top tot teen is zamengesteld uit bestanddeelen van het Ned. leger. Het eenige middel voor een goed leger is stabiliteit. Maar, als er telkens veranderingen in de organisatie gebragt worden, dan is daarvan het gevolg instabiliteit, een gedesorganiseerd leger, en eindelijk, het verlies onzer koloniën. De minister van koloniën zal dit zelf nader kunnen bevestigen. Tot zulke uitkomsten kan de minister niet medewerken.

Hij komt thans tot het door den heer *van Bosse* gezegde, op grond van verschillende cijfers, en zegt, dat de ondervinding hem geleerd heeft, dat men zeer weinig vertrouwen kan hebben in de cijfers door dien spreker bijgebragt.

Na dit ten opzigte van de nu bijgebragte cijfers te hebben aangetoond, zegt de minister, aan zoodanige handelwijze geene andere explicatie te kunnen geven, dan om alles te doen, ten einde het vredelievende Ned. volk op te zetten tegen den minister van oorlog en zijn departement, en zoo de poging mislukt, dan zegt men voor het minst *si le charbon n'a pas brûlé, au moins il noircit.* Ten slotte brengt de minister nog eenige beschouwingen in het midden, en zegt, dat deze begrooting aan twee vereischten voldoet, namelijk aan spaarzaamheid en zorg voor de veiligheid van den staat.

De *Voorzitter* zegt, niet onopgemerkt te mogen laten, dat de minister in zijne rede onedele bedoelingen heeft toegeschreven aan opmerkingen door een lid gemaakt. Hij acht dit niet gepast en wenscht dat de minister van oorlog zich verder van zoodanige uitdrukkingen onthoude. Hij heeft het van zijn pligt geacht dit in het midden te moeten brengen.

De *minister van oorlog* zegt, dat het hem leed doet zich geëxponeerd te hebben aan de teregtwijzing van den voorzitter. Hij gelooft, dat, zoo hij zich in zijne rede mogt zijn te buiten gegaan, deze vermaning van den voorzitter reeds voor hem eene zeer erge straf is.

De heer *van Bosse* meent de tolk der Vergadering te zijn, als hij den voorzitter dank zegt voor zijne tusschenkomst om de discussiën te houden op het terrein waarop die buiten de schuld der leden gebragt is.

Na nog eenige discussie, waaraan de heeren *Thorbecke*, *Rochussen*, *Schimmelpenninck van der Oye*, *Storm van 's Gravesande* en *de ministers van oorlog* en *koloniën* deelnamen, worden de algemeene beraadslagingen gesloten en die over de artikelen geopend, welke achtervolgens worden goedgekeurd.

Daarna wordt het geheele hoofdstuk in stemming gebragt en verklaren zich 31 leden *voor* en 31 leden *tegen*, zoodat de *stemmen staken* en de beslissing wordt verdaagd tot morgen, vóór de gewone schorsing.

(*Voor* het hoofdstuk stemden: de heeren *Boscha*, *Sc*
melpenninck, *de Kempenaer*, *van Deinse*, *Elout*, *Gode*
Stolte, *Hoffman*, *van der Poel*, *Mackay*, *Rochussen*, *G*
Deynoot, *Storm van 's Gravesande*, *Nolthenius*, *Wint*
Dirks, *van Foreest*, *Groen van Prinsterer*, *Bieruma Oos*
Vegelin, *Baud*, *Sander*, *Hoekwater*, *van Heiden Reine*
Reede van Oudtshoorn, *van Franck*, *Delprat*, *de Brauw*,
van Amerongen, *van Lynden* en de *Voorzitter*.

Tegen: de heeren *Jespers*, *Sloet tot Oldhuis*, *de Limp*
Zylker, *de Lom de Berg*, *Hugenholtz*, *Luyben*, *Thorb*
Anemaet, *L. D. Storm*, *van Zuylen*, *Dullert*, *Mees*
van Eck, *Reinders*, *van Nispen*, *van Wintershoven*,
mer van Poldersveldt, *van Bosse*, *Westerhoff*, *Blaupo*
Cate, *Bots*, *van Akerlaken*, *Meylink*, *de Poorter*, *Heems*
van Hoëvell, *van der Veen*, *Hoynck*, *Hengst* en *Beens*.

Afwezig waren: de heeren *van der Linden*, *Strens*, *Sl*
van Domburg, *Wybenga*, *van Rappard* en *Kien*.)

Na het uitbrengen van eenige rapporten op verzoekschrif
wordt de zitting gescheiden tot morgen, als wanneer het
in behandeling zal komen hoofdstuk XI (*Koloniën*).

Blijkens het voorloopig verslag van het onderzoek
afdeelingen nopens het wetsontwerp tot uitbreiding van
vrijdom van accijns op den turf en de steenkolen, en tot
vulling der bepalingen omtrent het genot van dien vrijd
hebben eenige leden zich tegen het hoofdbeginsel dezer
verklaard, niet omdat zij dit beginsel op zich zelf afkeu
maar omdat het, bij de invoering der voorgedragene bep
gen, nog altijd slechts gedeeltelijk en gebrekkig in wer
zou komen. Naar hunne overtuiging, was de geheele afsc
fing der belasting op de brandstoffen wenschelijk en nood
lijk, opdat de nijverheid, in den ruimsten omvang van
woord ontheven zou worden van den hinderpaal tot vrije
wikkeling, haar door die belasting in den weg gelegd,
opdat de mindere standen der maatschappij zich van eene e
levensbehoefte konden voorzien, zonder daarvoor een me
bedrag van den accijns verhoogden prijs te betalen. De
stige toestand van 's rijks geldmiddelen laat, naar dit ge
len, toe om tot eene dadelijke afschaffing van den accijn
de brandstoffen over te gaan. Er moest dus daarmede
langer worden gedraald.

Een grooter aantal leden vereenigde zich niet met dit d
beeld. Zij hielden die afschaffing voor hoogst wensche
maar op dit oogenblik onraadzaam. Door de intrekking
den accijns op het gemaal is in het vorig jaar een zeer
merkelijk bedrag aan de gewone middelen tot dekking
's rijks uitgaven ontnomen. Destijds is het gevoelen vo
staan, dat de afschaffing van den accijns op de brandst
den voorrang verdiende. Men kon het betreuren, dat dit
voelen niet heeft gezegevierd, maar, nu de keus eenma
gedaan, eischt het belang van 's rijks geldmiddelen, ni
spoedig een' tweeden, veelbeteekenenden stap op den weg
vermindering der belastingen te doen. Er waren onder
leden, die de strekking der thans gedane voordragt om
de uitbreiding der vrijdommen vooral daarom goedkeuren,
dat zij daarin een' eersten stap tot afschaffing der belas
een' nuttigen overgangsmaatregel zagen.

Juist uit hoofde van dit karakter, hetwelk ook zij aan de
gedragene wet moesten toeschrijven, verklaarden andere
zich daarmede volstrekt niet te kunnen vereenigen. Do
thans voorgedragene, zeer aanmerkelijke uitbreiding va
bestaande vrijdommen van accijns op de brandstoffen, zou
dit gevoelen geheel die belasting te veel worden ondermij
na korten tijd, binnen een paar jaren misschien, blijke
houdbaar te zijn. Dat wilden deze leden niet. Zij wilde
weg niet helpen banen tot eene nieuwe vermindering van 's
gewone inkomsten, waaraan door de afschaffing van he
maal reeds veel te veel was ontnomen.

Bij deze tegenstanders der voorgedragene wet voegden
nog degenen, die tegen elke partiële wijziging van het b
tingstelsel gestemd zijn en eene geheele herziening van
stelsel noodzakelijk achten, vooral ook in verband met den mo
lijken toestand, waarin vele gemeenten in den laatsten
ten aanzien van haar plaatselijk belastingstelsel gekomen
Die moeijelijkheden zouden, zoo de voordragene wet
stand kwam, alweder vermeerderen, en in in zooverre m
de men van deze zijde die voordragt als ontijdig te m
beschouwen.

Ofschoon men het gewigt van dit laatste bezwaar niet g
miskende, helde de meerderheid tot een gunstig gevoelen om
de voorgedragene wet over, waarvan het beginsel dan toch
keuring scheen te verdienen.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSE